

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XVIII.
ÉVFOLYAM
12. SZÁM
1973.
DECEMBER

ÁRA:
60 FILLÉR

NÉPSZOKÁSOK

Az új igazgató

A postás halála

SZILVESZTERI
TARKA-BARKA

A SZERETET CSODÁIRÓL



Kisházi Képes

A szeretet bótisza öröm.

A szeretet téli fény-ragyogás – a szeretet szemeink ölelkezése – a szeretet mozdulataink világ-járása – a szeretet izzásaink véges-végtelenje – a szeretet indulataink álom-zubhataga – a szeretet lelkünk barangondulása – a szeretet lázaink bőgörbéje – a szeretet szobáink zümmögő csendje – a szeretet szavaink citera-pengése – a szeretet sóhajaink mély-begedüje – a szeretet örök emberi, világvégéig tartó egy-szerelem.

Nem szeretni annyi, mint nem élni – annyi, mint embertelenül élni – annyi, mint nem ismerni – annyi, mint nem látni – annyi, mint nem érezni – annyi, mint nem örülni – annyi, mint üresnek, kifosztottnak lenni.

A szeretet bótisza öröm.

Kabare – show – egyéniség

Az előző számban megpróbáltam felvázolni, milyen viták élnek kimondva, kimondatlanul a televízió körül. Mennyire különböző várakozással ülnek le a nézők a képernyő elé. Igazságot tenni természetesen nem lehet, de talán nem árt, ha a nézők különböző érdeklődési csoportjait tudják, hogy a szomszéd lakásában a más típusú, más érdeklődésű embereknek mi tetszik és mi nem. S talán arról sem felesleges beszélni, milyen változásokon, milyen fejlődésen ment át a Magyar Televízió fennállásának 15 esztendeje alatt.

Szó esett már arról, hogy a televízióknak úgynevezett szórakoztató funkciói vannak. Mondani sem nagyon kell ezt, hiszen minden vásárló, amikor a boltból hazaviszi a nagy papundekli dobozt és felszerelik, beállítják számára a készüléket, már előre „feni a fogát” a színházi közvetítésekre, a filmekre, a tévéjátékokra. Minden kockázat nélkül lehet tehát azt állítani, hogy a szórakozást egységesen minden televízió néző, minden előfizető elvárja — méghozzá joggal.

Rögtön összezavarodik ez az egységes kép, ha azt kérdezzük meg az előfizetőktől: tulajdonképpen mit tartanak szórakoztató műsornak? Volt egy idő, a magyarországi televíziózás hajnalán, amikor a kabaréműsorokat és az ehhez hasonló, valaha eszt-

rádnak nevezett, vegyes összeállításokat tartották „a műsor”-nak, s legalább hététenként, de minimum kéthetenként elvartak a nézők egy ilyen összeállítást. Hamarosan kiderült azonban, hogy a televízióknak nem igazi műfaja a kabaré. Ez a furcsa, annyira Pest színházi életéhez kötődő színpadi műfaj alig képzelhető el az élő közönség nélkül, a valódi reakciók nélkül, amelyek esetleg éppen a napi események hatására is új színt, tartalmat kapnak. A tv sokat próbálkozott ezzel, de valójában mindig megbukott vele. (Kivételesen néhány szíveszeti műsor, 5–8 évvel ezelőtt.) A tv kabaréfelvételeinél akár valódi közönség ül ott, akárcsak magnetofonszalagról alajátsszák a tapsot, mindig érzünk valami fáziskülönbséget a mi otthoni reakcióinkkal és a képernyőről közvetített reakciók között. Nem tudjuk, hogy adott esetben minék örülnek annyira a kamerák elé — vagy mögé — került nézők, mert mi éppen másutt nevelünk, ha nevelünk egyáltalán.

Megpróbálkoztak egy új műfajjal is: a Humoristák Klubjával. A próbálkozás jogosságát igazolta, hogy hasonló összeállítási csapat hónapról hónapra nagy sikerrel szerepel a rádióban. Azután kiderült, hogy ami a rádióban jó, az nem biztos, hogy jó a televízióban is. Ez esetben csapnivaló

volt. Visszatért hát a televízió a hagyományos kabaréhoz, hagyományos színházi körülmények közé, s most ezt láthatjuk havonta. Nem túl nagy sikerrel. S ebben legálább annyira közrejátszik a humoristák bizonyos elmaradása a kortól, mint a műfaj, amely sehogy sem akar élni a képernyőn.

Sokan úgy gondolták, hogy a kabaré azért nem jó a televízióban, mert nem ad igazi látványt, legjobb esetben egy színházi előadás élményét nyújtja a nézőnek. Eppen ezért sokan esküdnek a látványos, úgynevezett show-műsorokra, amelyek leinkább a korábbi esztrádokra emlékeztetnek. A show-nak, mint műfajnak, ráadásul nagy hagyományai vannak azokban az országokban, amelyek korábban kezdték a televíziózást. Először t. c. csinos lányokkal igyekeztek „oldani” az ilyen típusú műsorokat, mostanában pedig az elektronikus technika trükkjeinek felhasználásával tobzódhatnak egyes rendezők. Itt már nem lehet egyértelműen sikertelenségről beszélni, hiszen nem ritkán látni jó hazai és külföldi show-műsorokat. Eppen a legjobbak példája viszont azt igazolja, hogy a televízióban nem a látvány dominál, már csak azért, mert a képernyő kis mérete nem nagyon ad lehetőséget a nézőnek, hogy a látvány részleteit is felfogja, élvezni tudja. A jó példák egyből egyig kiváló egyéniségekkel készült műsorokból adódnak. Ha akad olyan előadóművész — énekes, táncos, versmondó stb. —, akinek a személyisége átsugárzik elektronikán, távolságon, képernyőn, akkor az minden körülmények

között hat. A televízióban általában arra figyelünk, aki egyéniségének súlyával vonzza érdeklődésünket. A látvány azután már másodlagos. Nem árt, ha „jól találják” a kitűnő egyéniségeket, de a legkitűnőbb technikai megoldás, a leglátványosabb forma sem tudja élővé, izgalmassá varázsolni azt a műsort, amelynek főszereplője érdektelen a nézők számára.

Az is kiderült 15 évi televíziózás alatt, hogy a látványnál is nagyobb szerepe van a televízióban a szónak. Vannak ugyan olyan műsorok, amelyek agyonbeszélnek a hallgatót, de vitathatatlan, hogy a szavakban formát öltő gondolat nagyobb hatóerővel bír a képernyőn, mint például a mozivásznán. Eppen ezért a legjobb szórakoztató műsorok között találunk mindig kifejezetten párbeszédre, dialógizáló jellegű összeállításokat is, amelyekben az írott gondolat dominál és szórakoztat egyben.

Végül van a televízióknak egy speciális szórakoztató műsortípusa, amely rendszerint osztályban elismertést vált ki a nézőkből. Ezek a versenyekkel összekötött művészeti produkciók. A Ki mit tud-tól a Táncdalfesztiválon át a Repülj páváig az teszi oly vonzóvá ezeket a versenyeket, hogy a néző úgy érzi, valahol részese az úgynak. Ha nem is ért az adott művészeti műfajhoz, a képernyőn látott személyiségeket vagy megkedveli, vagy elutasítja, ilyenformán állást foglal. (Ez az oka annak, hogy minden „zsűris” műsor elkerülhetetlenül a zsűrirel való vitát jelenti a nézők számára.)

Bernáth László

(Folyt. köv.)

Beat és tudomány

Nyomdára vár az a hajtogatós kis füzetecske, amely szétterítve hívogató plakát. Az új ifjúsági klubot hirdeti ügyesen, amely a Postás Művelődési Központ korszerűen átalakított pincehelyiségében kap otthont. A nyitás napja: január 15-e. Mint megtudtuk, lesznek kötött programok és kötetlen klubnapok. A fiatalokat szórakoztató játékok, sztereo magnó, lemezzajszó és színes televízió várja — és természetesen büfét is üzemeltetnek.

Nézzük, hogy ezenkívül mit árul el az ötletet, rajzos plakát! A fiatalok fórumán előadóművészek, színészek jelentkezők önálló estjeikkel, a tagság tárlatokon ismerkedhet tehetséges fióky, grafikusok, fotósok alkotásaival. Dégi István, Kézdi György, Halász Jutka, Farkas Gabi, Latinovits Zoltán, Schütz Ila — a fémjelző nevek. A Vendégünk... sorozat érdekes, változatos programokat kínál. Mottója: akit látni és hallani szeretnél. A partnerek „izgalmas” foglalkozású emberek. Lehet találkozni íróval, vallástörténésszel, pszichológussal, sportolóval, barlangkutatóval, bohóccal, festővel, szociológussal. Az Ifjúsági Vitaforum önmagáért beszél. Ahol vitaközi lehet, ott mindenki elmondhatja a véleményét is — s mint jelzik, nem is akármilyen témákban. Izelítők: Magyar kultúra — világkultúra, Ifjúsági mozgalmak Nyugaton, Magyarság és magyarok. A Jövőlátók Klubja majd kéthetenként jelentkezik. Itt a csillagászat, az űrkutatás, a futurologia és a modern technika legújabb eredményeit ismertető előadásokra kerül sor. Ezeket — a témához kapcsolódó — filmvetítés és kötetlen beszélgetés követi. A programban tallózza muszaj egy-két kiemelt eszközt: űrhajók-e a repülő csészék? (előadó: dr. Kulin György, az Uránia Csillagvizsgáló Intézet igazgatóhelyettese, film: a Repülő csészék), Építkezés 3000-ben (előadó: dr. Mueller Othmar építésmérnök, film: Almodni kötelező), A jövő gépkocsija (előadó: Lányi Aladár gépésmérnök, film: Légnarás járművek). E klubon belül találkozik rendeznek a tudományos-fantasztikus regények íróival is: így például a Fantázia és valóság című előadásban a sci-fi irodalomról és a prognosztikáról lesz szó, amely témában dr. Kulin György és Fábián Zoltán írók szövegezték meg. A klub címere: tudomány a köbön, fantaszitkum a gyök alatt. És minden fiatal kedvence: a Disc Jockey! — ahol az összeállításokat Keresztész Tibor tolmácsolja. A lemezeket El-la Fitzgerald, Elvis Presley, Bob Dylan, Peters and Lee, Locomoti GT, Bobby Goldsboro.

Ennyi talán elég is a „belépési nyilatkozat” aláírásához. Ehhez szükséges gyakorlati tudnivalók a következők: Selmeczi Olga a klubvezető — telefonszáma 228—001. A levélcím: 1068 — Budapest, XIII. Benczur utca 27.

A hangok hangozói

Kezemben a plakátok sokasága. Amelyek hirdették és követték útjukon a Postás Szimfonikus Zenekart. Hollandia, Luxemburg és Nyugat-Németország taposolt a milánói operatársulatnak, s az azt kísérő magyar zenekarnak. Kilékek, kritikák tömkelege áradozik a magyar művészekről. Többnyire közlik a karmester, dr. Vasady Balogh Lajos fényképét is. Ez a kiválóan képzett, megszólaltatott muzsikuss — a De Limburger szerint is — önmagában garancia a sikerre.

Legtöbbször a zenekar hajlékonyságát, puha, szép hangzását emelik ki. Mint írják, a színpadi intenciókat úgy tudják követni, hogy az egyik estéről a másikra képesek áttérni egy-egy új énekes tempójához. Ez azért is óriási, mert a kis színházakhoz méretezett kis létszámú indultak őrnek. A vonós testben összesen tizenhét volt, ebből kilenc a hegedűs. Vagyis még a felénél is kevesebben, mintha itthon lépnének fel. A siker óriási. A titok egyik nyitja a hallatlan fegyelmekkel végigdolgozott próbákban rejlik és mindenekfelett dr. Vasady karmester fülében és kezében.

Összesen harminchat alkalommal szerepeltek. Verdi operáját, az Alarcosbált játszották. Kétszer adtak szimfonikus koncertet: Dieburgban és Dinslakenben. A program: Weiner, Bartók, Beethoven, Schubert. És minden dicsőítő szónál többet árul el, hogy 1975-re egy szimfonikus turnéra kaptak ajánlatot, melyben a teljes zenekar szerepelhet. És ez még egy pluszt is jelent: a kísérő zenekari árokból a színpadra kerülnek. Ők lesznek az egyedüli szitörök.

Azóta itthon is egy fényes sikerrel gazdagodtak. E hónap elsző a Magyar Rádió egyenlően közvetítette nyilvános hangversenyüket. Ez a bizalom és elismerés jele, amelyre rászolgált a zenekar. A műsor után Farkas Ferenc zeneszerző — akinek a búvós szekrény nyitányát játszották — így gratulált: amit kottapapírra vettem, ilyen szépen még nem hallottam.

Az új igazgató

s hogy e lépéscsoportokat végigjárja tudása, embersége gyarapodott.

Az új állás új elhatározással jár együtt. Sági Pálnak is vannak elképzelései.

A kihelyezett tagozatok ismeretterjesztő előadásait tematikájában kívánja megváltoztatni. Nagyobb mértékben akarja segíteni a szocialista brigádok kulturális tevékenységét, tervezi, hogy jövőre lezárja a szocialista brigádvezetők klubját. Minden találkozás tapasztalatcsere adna alkalmat, s egyúttal „minifoglalkozásokat” is tartanának. Ebben a munkában különösen be kell kapcsolódni a könyvtárnak is: egyrészt úgy, hogy az alapszintű könyvtáros oktatást átvegye a kulturális osztálytól, másrészt a letéti könyvtárosokat fel kell keresni, hogy a helyszínen tudjanak egy-egy adott problémában segítséget nyújtani. El kell énni, hogy a letéti könyvtárosok kéthetente egy-egy alkalommal kiadják a könyveket, s tudatosan keltsék fel a brigádtagok érdeklődését az olvasás, a könyv szeretete iránt. Okos dolog lenne nyilvántartani, hogy a beíratkozott tagok között kik a brigádtagok, s vajon amit olvasnak, közösen megbeszélnek-e. A dolgozók jelentős része munkásszálló-lakik, különbözők sokan élnek az űlőj útban. Az azonos viszonylag állandó közösséget könnyebb művelődni fogni — ezt előzőleg egy igényfelmérésrel kell kezdeni, és hatásvizsgálatot is kell folytatni. Az elképzelés szerint ilyen helyeken könnyen menne az általános iskolai képzés is. S még az alapvető, elsődleges módosítások között szerepel a társadalmi vezetőség jobb aktivizálása... ezek teríték, de az igazgató szerint már nem sokáig azok. Persze, csak hozzá kell fogni, mielőbb.



Sági Pál november elejével a Központi Művelődési Ház igazgatójává nevezték ki. Jelenleg ketten „birtokolják” az igazgatói szobát, dr. Kádor János tavaszra megy nyugdíjba. Ebben az együttesben sok előny is rejlik: az új igazgató a régi segítségével könnyebben igazodik el ebben a tevékenységben munkakörében — miközben átveszi a stafétabotot.

Sági Pál eredetileg tanított. Történelem-földrajz szakos tanár. Tulajdonképpen sohasem fordított háttal hivatásának; ma is tanít, ha nem is oly közvetlenül, mint amikor a nebulusát az iskolapadban. A tagabb értelemben vett pedagógiát műveli — a felnőttek hasznára. Sokáig Szolnokon tette ezt, szülővárosában. Pestre 1968-ban jött dolgozni, a Fővárosi Művelődési Ház módszertani csoportjához lett a vezetője.

Még fiatal ember. Negyvenöt éves. Igaz, hófehér haja sokakat becsap. S ahogy számolja, jövőre éppen húsz esztendeje, hogy népműveléssel adta a fejét. Volt tanácsnál, volt szakszervezetnél, volt irányító és végrehajtó is —

Miért?

Dr. Kádor Jánost, a Központi Művelődési Ház igazgatóját — november hetedikén alkalmából — a Bunka Erdemrend ezüst fokozatával tüntették ki. Ha ilyen magas kitüntetést kap valaki — az első megismerésből felocsúdvá, hozzálat a mérlegkészítéshez: keresi azt a többletet, amiért az elismerés jutott. S ezt a belső kérdést, kutatást követő eredményre voltunk kíváncsiak mi is...

Magam népművelői pályájan végigtutáltam azt hiszem, megtaláltam azokat a „kiemelkedő pontokat”, amiért kitüntethettek. Először: a kitartás. Huszonhárom év van mögöttem, amit a Postás Szakszervezetnél töltöttem, s e huszonhárom év alatt végig művészeti résztvevő, társadalmi vezetői szerepben voltam. Másodszor: 1961-ben, mikor átvettém a ház igazgatói tiszttségét, volt bőven tennivalóm. Nyugodtan mondhatom: a semmiből építettem fel a mai mozgalmas központot. Harmadszor létrehoztam a kihelyezett tagozatokat. 1954 óta itt működik a Benczur utcában a Művelődési Ház. Ez a terület nem a postások lakóhelye. Híába készítettünk jó terveket, a ház üres maradt. S akkor azt gondoltam, ha ők nem jönnek ide, akkor mi menjünk oda. Eleinte csak egy-két helyen működtek ezek a kihelyezett tagozatok, ma összesen harmincnégy a számuk. Ezért írjuk el, hogy például az űzemi ismeretterjesztések résztvevői a 17—18 ezret is meghaladják. Persze ez a munka a módszertani irányítás nélkül



nem menne ilyen jól. Előre tájékoztatjuk a kultúrosokat arról, hogy milyen évtördülő következik, ajánlunk műsori, szavalt... a beiskoláztatás előtt propagandanyagot küldünk... és így sorolhatnám tovább. Vagyis egy író-olvasó találkozó nál mi mindent előre megszervezzük, a tisztelt díjat is mi fizetjük ki — az űzemi kultúrosoknak a dolgozók toborzása marad hátra. Ez annak idején szinte fortalman új változást jelentett a művelődési ház életében is. S most már tapasztalatok alapján is nyugtázhatom: így lettünk mi a művelődési ház központja. Központ, amelyhez mindig fordulhatnak kérdéssel és kérelmel, központ, amely irányít, összefog.

Népművelők fóruma

A népművelők legutóbbi fórumán dr. Eke Károly tartott előadást „A tömegkommunikációs eszközök szerepe, jelentősége a közművelődésben” címmel. A posta különböző területeiről közel negyven — társadalmi vezetőségi tagok, tagozatvezetők, klub- és művészeti körvezetők, könyvtárosok — vettek részt az előadáson, amelyet érdekes és hosszúra nyúló vita követett.

Mi a vélemény az előadásról? A hallottakat hasznosítani tudja-e társadalmi munkájában? — szölk a kérdések három népművelőhöz, akiknek a válaszait az alábbiakban közöljük.

Dr. Rátki László (a társadalmi vezetőség elnöke):

— Az előadás egyértelműen bizonyította, hogy a jól megfogott, helyes propagandával milyen óriási mértékben lehet az embereket, a közönséget mozgósítani. Az előadó az Egyesült Államokban készült szenzációs rádiófelvétellel igazolta a tömegkommunikációs eszközök szinte korlátlan hatalmát — a szuggesztivitás, a hatás tekintetében.

Főleg azért tartom jónak, mert vitaalapot adott, mert a résztvevők az előadás után is foglalkoztatták a hallottak. Sokan rövidnek minősítették — pedig a beszélgetés az esti órákba nyúlt —, mert nem jutott mindenki kellőképpen szóhoz. És mindenki azt mondta, érdemes volt eljönni — s ez már a tetszést is magába foglalja, az enyémét is.

Lajkó Erzsébet (könyvtáros): — Minden jó előadás többet jelent, hiszen a műveltségem gyarapított vele. S köztudott, amit egy könyvtáros kap, azt tovább is adja. Ezen túl ha ilyen témában felmerül egy kérdés — érdemben tudok hozzájárulni, vitában partner lehetek, alkalmas leszek téves információk eloszlására is. S meglesz a hivatkozási alapom is, amely duplán hitelesíti szavaimat.

Dr. Hosszú Lajos (kulturális): — Nekem legjobban az újszerű előadási mód tetszett, ahogy mondanivalóját színes rádiófelvételekkel, interjúkkal tarkította dr. Eke Károly. Ezt a saját területemen én hasznosítani is tudom. Láttam, hogy a magnó, a szó annyit jelent, mintha az események előttünk peregének. A politikai iskolát most ennek tudatában szervezem. Ezentúl nemcsak előadunk, hanem dia- és mozgófilm segítségével érdekesebbé tesszük azt a két, három órát — és a témában szerzett tudást is mélyítjük.

Meghalt a postás

Kezdetben nem szerettem. Mindig csak morgolódtam, dörögöttem. Ha anyám nem volt itthon, nem akarta átadni a nyugdíját. A borralalót is tessék-lássék köszönte.

Aztán megszoktam. Mikor elviharzottam mellette, egy mosoly és egy jónapot mindig jutott neki. Sohasem volt fűrgye. Inkább lassú járású, sőt, néha az az érzésem volt, kellett lennie vonszolja magát és azt a nagy börtáskát. Nyáron különösen csökkent a tempója. Haja ősz volt és tuskés. A sapkáját úgy hátrabökve hordta. Tejeskávé színű ingje mosottan fakónak látszott.

Ha nem siettem, néha lefogtam lendülemet, és szóba elegyedtem vele — míg ott vánszorgott. Elégedetlen volt, mindig elégedetlen. Hol az időről beszélünk, hol a táská súlyáról, hol az egészségről, hol a pénzről. Mesélte, éjszaka is dolgozik, olyan négyforintos szerencse-tiketették árul. Előfordult, hogy a veszteség fizetség nélkül távoztak. Ha mesélte is, felháborodott. Volt, hogy az utcán feltekerte nadrágja szatrárt, s mutatta, hogy a bakancs és a megrögglyant harisnyaszár fölött milyen dagadt a lába. Mondtam, menjen orvoshoz. Még vár egy kicsit, hátha lepad — válaszolta.

Igy szoktam meg. Elfogadtam fura, kicsit bogaras természetét. Már tudtam, minden zsörtölődése ellenére keresi a beszélgetésre való alkalmat, a jó szót. Ha utalványt hozott, szeme mindig keresett. Bár dolgom volt, mégis lelkiismeret-furdalást éreztem, mikor becsukódott mögöttem az ajtó — nem szerezte, ha nem provokáltam beszélgetést. Mert csak el kellett indítani, aztán bugyogott belőle a szó.

Tegnap feljött a bátyám és mondta, meghalt a postás. Hozta a leveleket — a mi házunkig már nem ért el —, meg-törtörödt, a fának dől és meghalt. Még a nevét sem tudom.

Most sajnálom, hogy néha siettem, s akkor patikus módjára bántam a szavakkal.

A halál egyre többször érint. Húzni szeretném a vészharangot, és könyörögni az embereknek, hogy a jó szót, a szeretettel ne fukarkodjanak. Mert adni kell mindig adni. A halál kegyetlen dolog. Csak akkor könnyebb elviselni, ha az ittmaratadott tudják, ők mindent megtettek, hogy a másik élete elviselhetőbb legyen. Mert a halál visszavonhatatlan. Utána már nem tudunk adni.

Sok belső feszültséget, igazságtalanságot
szüntetett meg az idei bérfejlesztés

Szocialista módon

Tanácskoztak a szocialista brigádvezetők

A jó munka letéteményesei a szocialista brigádok

Tele vagyunk sablonos mondatokkal, amikor a szocialista demokráciáról beszélünk. Pedig számtalan hivatalos fórum alakult — részben kormányintézkedések nyomán —, ahol a dolgozók véleményét kikérhetik, ahol egy-egy fontosabb döntés előtt meggyőződhetnek a gazdasági és társadalmi vezetők arról, miként ítélik meg a kollektív a gazdasági szempontból fontosnak tartott döntést.

Aki részese a mindennapos életben a demokratikus döntéseknek, az tudja, hogy a szocialista brigádmozgalom utóbbi néhány éve egyértelműen bebizonyította, e kisebb-nagyobb közösségek, szocialista kollektívák alkotóműhelyei, ha úgy tetszik, „otthonai” az üzemi demokráciának. Örvendek tény, hogy a Magyar Posta hivatalaiban, üzemeiben nemcsak felismerték ennek a nagyon fontos szocialista demokráciának a jelentőségét, hanem egyre inkább igénylik, kéri a brigádvezetők javaslatait, támogatását. Ezt a célt szolgálják a rendszeresen megtartott szocialista brigádvezetői tanácskozások is.

A Posta Tervező Intézetben

megtartott tanácskozáson Hargitai Antal igazgató elemző előadása során egy nagyon fontos elvi kérdés tisztázásával kezdődött a szocialista brigádvezetők tanácskozása. Nem is csoda, hiszen többéves tapasztalat alapján az előadó joggal tette fel a kérdést: van-e létjogosultsága a brigádmozgalomnak a szellemi munkát végző tervező intézetben? Aztán Hargitai Antal olyan elemző előadást tartott, amely egyértelműen szerte-fosztatta a kétkedéseket, s a tények erejével bizonyított. Erre pedig legjobb érvnek tűnt a saját többéves tapasztalatuk.

— Intézetünkben a brigádmozgalom meghonosodott — állapította meg az előadó. — Bizonyítja ezt az a tény, hogy a 21 brigád 212 dolgozót tömörít soraiba. A szakmai vállalkások tekintetében minden területen helytállnak. Ez összefügg azzal a ténnyel, hogy a brigád-kollektívák törekvéseit a gazdasági vezetők támogatják. Ez a közös összefogás hozzájárult az intézet gazdasági eredményeinek kedvező alakulásához.

— Az élet bizonyította, helyes volt a törekvés, amely szerint a brigádok tevékenységét irodai osztályonként a munkaversenyfeladatok segítik. Ez kiterjed arra, hogy a vállalkások megtételéhez mint patronálók segítséget nyújtanak, de ugyanakkor segítene az eredmények értékelésében és elbírálásában is.

A tervező intézet brigádvezetőinek eredményes munkáját elősegítette, hogy a beszámoló tárgyilagosan, elemző önkritikával szólott az eredmények mellett a fogyatékosokról is. Így többek között szó esett arról, hogy a brigádok egy része az általános jó eredmények ellenére csak formálisan létezik. Akadnak olyan kollektívák, amelyek a szakmai feladataikat jól végzik, az ilyen irányú vállalkásaikat teljesítik, de tevékenységüket rendszeresen nem értékelik, a napló vezetését is elhanyagolják. Akadnak olyan gazdasági vezetők, akik a brigádok tevékenységét nem kísérik figyelemmel, nem segítik őket, tevékenységüket nem ellenőrzik, s a mindennapos feladatok megoldásához nem is kéri véleményüket. Mindez a kritikus megállapítás annak ellenére hangzott el, hogy az intézetben a brigádmozgalom fejlődésében sem a negatív vonások nyomják le a mérleg serpenyőjét. Mert aztán arra is fény derült, hogy a szocialista kollektívák többsége eleget tesz a hármas jelszó követelményének.

Az előbbi negatív megállapítások ellenére mégis azt kell megerősítenünk, hogy él az emberekben a közösségi becsvágy, az önként vállalt alkotói kezdeményezés. Ennek egyik bizonyítéka, hogy az intézet jellegének megfelelően társadalmi munkában mintegy 700 ezer forint értékű munkát végeztek a szocialista brigádok önkéntes felajánlás alapján. Miben jelentkezik ez?

Bár nem kísérté nagy csinnadratta, sem hangos hirdató, mégis tény, hogy a Kohári Zoltán vezette szocialista brigád kollektívája egy véletlen folytán értesült arról, hogy Szank községben még nem gyulladt ki az életet jelentő villanyfény. A kollektívá megtanácskozta a dolgot, s a döntés egyértelmű volt, melynek nyomán elkészítették a falu villamos hálózatának megépítési tervét társadalmi munkában. Ezzel is erősítve a munkás-paraszt szövetséget.

Ladik István, a Kandó Kálmán szocialista brigád vezetője azt emelte ki, hogy a kollektív szívesen veszi ki részét az állami intézetekben gondozott gyermekek neveléséből éppen úgy, amiként az óvodák és napköziotthonok munkálataiból.

Babics Imréné, a Radnóti Miklós szocialista brigád vezetője azt bizonygatta, hogy talán nem minden esetben illik még rá a kollektívára a szocialista jelszó. Ennek ellenére tény, hogy például néhány évvel korábban, a nagy árvíz idején egy emberként tudták a köteleességüket. Ott segítettek, ahol lehetett. Nincs olyan belpolitikai, vagy akár nemzetközi esemény, amelyben ne hallatnák szavukat. Így volt ez akkor is, amikor Vietnam megsegítéséről volt szó, de most a közel-keleti helyzet kapcsán is azt óhajtják: legyen végre politikai megegyezés, hogy tartós béke köszöntson az emberiségre.

Tatabánya 1. megyei hivatal

A Tatabánya 1-es megyei postahivatal dolgozói, de elsősorban a szocialista brigádok tagjai egy pillanattig sem titkolják, hogy az Elűzem cím megszerzését, illetve visszaszerzését tűzték ki célul. Nem is csoda ez, hiszen az 1970 és az 1971-es esztendőben végzett jó munkájuk alapján méltónak bizonyultak a megtisztelő cím elnyerésére. Aztán az 1972-es év egy kis megtorpanást hozott a munkában, így az áldozatos helytállást tanúsító jelvény lekerült a hivatal homlokzatáról. Ez bizony komolyan érinti a hivatal valamennyi dolgozóját, s ebben az évben a dolgozók felét tömörítő szocialista brigádok a kitüntető cím visszaszerzésének reményében tették meg felajánlásukat. Ennek bizonyításaként érdemes idézni Csordás Lajosné, a Barátság szocialista brigád vezetőjének a közös tanácskozáson elhangzott felszólalásából:

— A Barátság szocialista brigád tagjai a hírlapterjesztés területén dolgoznak. Ezért elsőrendű feladat nálunk, a város, Tatabánya lakosságának olvasottsága. A város lakóinak száma 63 ezer fő, s a családok száma csaknem húsz ezer. Az újság-előfizetők száma előfizetéseink nyomán 1972 szeptemberében 39 457 volt. Ekkor úgy gondoltuk, hogy az országos viszonylatban is kitűnőnek minősíthető eredményt már nemigen lehet fokozni. Brigádunk úgyszólván a lehetetlenre vállalkozott, amikor erre kísérletet tett. Most pedig örömmel számolhatok be a szocialista brigádvezetők tanácskozásának, hogy a hírlap-előfizetők számát 40 337-re növeltük. Ebből a napilap előfizetők száma 19 580. Az olvasottsági mutató 11,6 százalékos. Ha viszont a családokat vesszük figyelembe, akkor kitűnik, hogy minden családdhoz jár egy napilap, mely a politikai tisztánlátás, az olvasottság szempontjából százszázalékosnak mondható. Ha pénzügyre fordítjuk le a tényeket, akkor ez azt is jelenti, hogy Tatabányán havonta minden család átlagosan 16,40 forintot fordít hírlap vásárlására. Ez egyben azt is jelenti, hogy bevételi tervünket a bázishoz viszonyítva 7 százalékkal túlteljesítettük, ami a megemelt tervhez viszonyítva is 3 százalékos túllépést jelent.



A Tatabánya 1-es megyei postahivatal brigádjai nem csupán a hivatali munkában tanúsítanak ilyen nagy állhatatosságot, hanem a társadalmi tevékenységükben is. Jellemző például, hogy a „Rákóczi” szocialista brigád tagjai rendszeresen segítik látogatójuk Süll Lajosné, Patáki Rezső és Orhalmi Kálmán nyugdíjasait.

Azt sem lehet elhallgatni, hogy a Tatabánya 1-es megyei postahivatal dolgozói nem éppen a legideálisabb körülmények között dolgoznak. Előadhatatlannak szükséges volt némi építési munkát végezni a hivatal épületénél. Ez időszerűvé tette a megnövekedett számlált feladat, meg aztán, az irányítószám bevezetésére való áttérés. A szocialista brigádok becsületére legyen mondva, elsősorban nekik köszönhető, hogy az átállás ideje alatt is zavartalanul végezték nélkülözhetetlen szolgáltatásukat, s az irodák takarítási munkálataiban is segítettek.

Posta Központi Hírlap Iroda

A Posta Központi Hírlapirodánál a szocialista brigádok soraikban tömörítik a törzsgárdatagokat, akik a hosszú évek során személyes példamutatással, szorgalmukkal bizonyították, hogy rájuk mindenkor lehet számítani. Ezt a pozitív vonást erősítette meg a vitaindító előadásában Muhoray Sándor igazgatóhelyettes.

Az előadó kiemelte, hogy a brigádok szorgalmukkal, a hármas jelszó valóra váltásával pozitív szerepet játszanak a vállalat tervfeladatainak teljesítésében. Mivel szolgáltató tevékenységről van szó, a hírlapok pontos házhoz szállítása, a reklamációk minimálisra való csökkentése nagy jelentőségű politikai feladat.

Miközben az előadó osztályonként, majd brigádonként szinte személyre szólóan értékelte a végzett munkát és elemezte a megelhető fogyatékoságokat, mindjárt megrajzolta az előrehaladás szempontjából végrehajtásra váró feladatokat is. Első helyen említette a szakmai feladatok végzésének minőségi javítását. Az természetesen csak akkor lehetséges, ha a szocialista brigádok kiemelt feladatnak tekintik továbbra is a szakmai és politikai ismereteik fejlesztését.

A beszámolót élénk vita követte. Kezdetben néhány brigádvezető inkább tevékenységük pozitív oldalát igyekezett megvilágítani. Később viszont, ahogy belemelegedtek a vitába — tízenötven szóltak fel — úgy érződött, hogy nagyon is időszerűnek tartják az emberek a meglévő fogyatékoságok elleni kemény harcot. Erre kanyarodott rá a felszólalásában Pásziczki Istvánné, a bronzkorszorús „Lenin” szocialista brigád vezetője, miközben utalt rá, hogy 830 dolgozójuk havonta mintegy 73–74 millió példány hírlapot expedál. Első hallásra ez nagyon nagy mennyiségnek tűnik és valóban az is. Elismerés illeti érte az expedicióban szorgoskodó brigádokat. Viszont munkájuk értékét lefontozza az a tény, hogy az ügyfelek reklamációja nem szűnt meg. A legnagyobb gondosság mellett is előfordulnak téves expedálások, rossz címre érkezett küldemények.

Fodor Péterné hozzászólásában azt tette szóvá, hogy a külföldre menő lapok biztonságos csomagolását nehezíti a csomagolóanyag hiánya. A címszalag készítése és ragasztása sok többletmunkát ad. A megfelelő csomagolóanyag hiányában a csomagok tartalma gyakran megsérül, sőt, nemegyszer elrongyolódik, de gyakori az is, hogy lemarad a címzés. Így aztán hiába a nagy kiadás, a küldemény nem érkezik meg rendeltetési helyére, sok a reklamáció.

A fenti témához kapcsolódva húzta alá László Mária is, hogy az anyagellátási gondok nehezítik, hátráltatják a pontos, jó minőségű munkát.

Ruzsics Lajosné, az szb közgazdasági felelőse azt erősítette meg, hogy a fogyatékoságok ellenére azért jó munkát végeztek az iroda dolgozói. Hiszen feladatukat az év elmúlt hónapjaiban úgy oldották meg, hogy a fluktuációt nem sikerült teljesen felszámolni. Ez pedig kedvezőtlenül hatott az egész tevékenységre. Csak a törzsgárda és a szocialista brigádok összefogása volt képes ezt ellensúlyozni.

A helyszűke miatt nem áll módunkban valamennyi felszólalásra kitérni, de egyetértünk Frisch Tivadar-nak, a szakszervezeti tanács titkárnak összefoglaló megállapításával, miszerint a tanácskozás hasznos, s önkritikus volt. A meglévő fogyatékoságokat csak közös erővel tudják majd teljesen száműzni a hivatal egész tevékenységéből.



Miskolci merleg

Bátor, kritikus hang, szókimondás, valóságos tapasztalatsere — így summáznánk a borsod-hevesi szocialista brigádvezetők tanácskozását. A referátumot dr. Szécsi Margit igazgatóhelyettes tartotta:

— A szocialista brigádmozgalom irányításával foglalkozó hivatalok, üzemek egy részénél észlelhető — mondta többek között —, hogy nem tulajdonítanak egyforma jelentőséget a célkitűzés három elemének. A szocialista brigádok legnagyobb ereje kétségtelenül a gazdasági feladatok megvalósításában van. De ez nem indokolja, hogy kisebb jelentőséget tulajdonítsanak a tanulási, művelődési tevékenységeknek, a közösségi élet fejlesztésének. A brigádok versenyvállalásait az első felében felülvizsgáljuk; a legtöbb kívánnivalót a művelődésre és a közösségi magatartásra vonatkozó vállalkásokban találtuk.

Kiss Ernő tszt-titkár korreferátumában hangzott:

— A szocialista munkaverseny továbbfejlesztése azon múlik, hogyan tudjuk a munkahelyi vezetőket meggyőzni annak politikai jelentőségéről, tudatformáló hatásáról. De az is nagyon fontos kérdés, hogy erkölcsileg és anyagilag megfelelően érdekelté tegyük a közép- és alsószintű vezetőket a munkaverseny szervezésében, segítésében. Versenyvállalások kialakításában és módosításában részt venni, figyelemmel kísérni az egyéni versenyzőket, a brigádokat, gondoskodni a szükséges feltételekről, megszervezni a versenynyilvánosságot — kétségkívül többletmunkát jelent a vezetőknek. Azonban ha ehhez azt is hozzáteszük, hogy a munkaverseny szervezése, irányítása egyet jelent a munka szervezésével és irányításával, csak minőségileg magasabb fokozat, akkor ezt a többletmunkát természetesen tekinthetjük.

Mi a magunk részéről arra törekszünk — mondta a későbbiek során —, hogy az együttes felelősség helyett a munkamegosztás és a feladatok összehangolása kerüljön előtérbe. Szakszervezeti szerveink legfontosabb feladata a munkaverseny-mozgalom politikai tartalommal való megtöltése, az ebben rejlő nagy társadalmi erő széles körű kibontakoztatása, hatékonyságának növelése.

Az kétségtelen, hogy a művelődési közösségi jellegű vállalkások kialakítása alapos meggondolást igényel, s csak úgy lehet megoldani, ha a szakmai vezetők, a szakszervezeti alapszervezetek, de maguk a brigádok is felismerik a mozgalomban részt vevők általános, politikai, szakmai műveltségének színvonalát és figyelembe veszik az egyének körülményeit, képességeit és szükségleteit.

A vitában sok brigádvezető, hivatalvezető mondta el véleményét. Kisfalvi Attila (Miskolc) arról számolt be, hogy gondot jelent a tanuló brigádtagok helyettesítése, a többiekre túl sok teher nehezedik — bár valamennyien vállalták társaik helyét a „Phaeton” Szállás Józsefné (Gyergyó) új brigádok alakításáról adott számot. Dudás Józsefné (Sárospatak) pedig a kiváló címmel kitüntetett „Postakürt” kollektívájának munkáját ismertette. Elmondta többek között, hogy az „Egy napot Sárospataktól” mozgalom keretében 460 társadalmi munkát végeztek ebben az esztendőben, s a brigád 9 tagjából ötnégy párt- és szakszervezeti tisztségbe van. Fekete Barnáné (Rice) a brigád első lépéséről adott számot, Pető György (Mezőkövesd) pedig a brigádok támogatását kérte a gazdasági vezetőtől. Sárközi Gyuláné (Tokaj) örömmel üdvözlötte, hogy a brigádban mindössze 2 szakképzetlen dolgozó van.

Kocza Antal összesítette az elhangzottakat, s megjegyezte: az értékelést arról győzte meg, hogy a mozgalom fejlődik, tartalmasabbá válik, s az igazgatóság a szocialista brigádok nélkül nem tudná a jelenlegi minőségben elvégezni a munkát. A további feladatok egyike a tartalmi színvonal emelése.

Posta Központi Javító Üzem

A szocialista brigádverseny résztvevői mind felelősségteljesebben végzik munkájukat és a mozgalom tág teret biztosít a gondolkodó, az „alkotni vágyó” ember kibontakozására — hangsúlyozta Kiss Mihály, a Posta Központi Javítóüzemének főmérnöke vitaindító beszámolójában.

A munkaverseny eredményességének feltételeiről szólva Kiss Mihály a következőket jegyezte meg:

— Fontos, hogy a brigádok konkrét feladatokat kapjanak, s az emberek ne mechanikusan végezzék munkájukat, hanem jó munkaszervezéssel, a közösség összehangolt tevékenységével növeljék az üzem produktivitását, és ezzel adjanak többet a társadalomnak. A feladatok egyértelmű meghatározása a gazdasági vezetők dolga. A mozgalom csak akkor váltja be a hozzá fűzött reményeket, ha a brigádok munkáját rendszeresen ellenőrzik, s az eredményeknek — legyenek azok hízelgések vagy elmarasztalások — nyilvánosságot biztosítanak.

A dolgozóknak lehetőséget kell adni, hogy a döntésekbe beleszóljanak és javaslataikkal segítsék a célkitűzések valóra váltását.

— Az üzemi demokrácia kérdését nálunk kritikusán kell felülvizsgálni. Egyesek szerint az embereket kész tények elé állítjuk, így a véleménynyilvánítás ügyis hiábavaló.

A tanácskozás résztvevői beszéltek az anyagellátásról, s míg egyes munkaterületeken az idén ilyen jellegű gondok nem voltak, addig másik panaszokdtak. Szó esett a közösség nevelő hatásáról, a munkahelyeken uralkodó légkorról, a dolgozók közérzetéről.

— Az üzemi demokrácia kérdése kétoldalú — hangsúlyozta az igazgató. — Nem elég a problémákat fel-tárni, hanem a megoldásokat is közösen kell megkeresni.



Elmaradt jövedelem, otthoni ápolás, havi járadék

A munkaviszony körében jövedelemként kell megteríteni az elmaradt munkabért, továbbá azoknak a rendszeres szolgáltatásoknak (pl. egyenruha, nem bérjellegű természetbeni juttatások) a pénzbeni értékét, amelyre a dolgozó a munkaviszony alapján a munkabéren felül jogosult, ha azokat a balesetet megelőzően rendszeresen igénybe is vette. Nem kell viszont megteríteni azoknak a szolgáltatásoknak az értékét, amelyek rendeltetésük szerint csak a munkavégzés esetére járnak (pl. védőétel, -ital, munkaruha, védőruha értékét).

Az elmaradt munkabér összegének megállapításánál a bérköltség és a részesedési alap terhére közvetlen anyagi ösztönzés címén pénzbeni részesedésként kapott minden juttatás figyelembevételével számított átlagkeresetet kell alapul venni.

A munkabérvesztés megállapításánál figyelembe kell venni azt a jövőbeni változást is, amelynek meghatározott időpontban való bekövetkezésével már előre teljes bizonyossággal számolni lehet (pl. a bérrendszer által meghatározott szolgálati idő elteltével esedékes elölépés, törzsgárda fokozati díj).

Dolgozó munkaviszonyon kívül elmaradt rendszeres keresetét is köteles a vállalat megteríteni (pl. kertje

megművelésénél maradt a sérelem folytán.) A dolgozónak mindazt a kárát meg kell téríteni, ami a sérelem folytán ruházatában, használati tárgyiban, vagy a nála lévő egyéb dolgaiban keletkezett. A kártérítés összegét természetesen az avulás figyelembevételével kell megállapítani. Ha pedig a megrongálódott dolog értékcsökkenés nélkül kijavítható, kártérítésként a javítási költséget kell megállapítani.

A vállalat a dolgozó olyan költségeit és kiadásait is köteles megteríteni, amelyek a sérelem következményeinek elhárításához szükségesek (feljavított élelmiszeri költség, az otthoni ápolással járó költségek, stb.) meg kell téríteni a károsult sérelemmel kapcsolatos egyéb indokolt költségeit és kiadásait (pl. a vele közös háztartásban élők indokolt beteglátoztatási költségét).

Nem érdektelen megjegyezni, hogy a sérelem következményeinek elhárításához szükséges költségek elismerhető mértéke tekintetében a mindennapi gyakorlatban igen sok vita, bizonytalanság is mutatkozik.

Egy befetezett baleseti kártérítési perben a II—XI—XII. kerületi bíróság a baleseti sérült kórházi ápolása tartamára, az Igazságügyi Orvos-szakértői Iroda szakvéleménye alapján napi 15,— Ft élelmiszerjavítási költséget ítélt meg a károsult részére. A korábbi bírói gyakorlattal szemben tehát ma már a kórházi ápolás tartamára a napi 10 forint feljavított élelmiszeri költség helyett 15 forint élelmiszerjavítási költséget lehet felszámítani, illetve elfo-

Az otthoni ápolással járó költségek összegszerűsége tekintetében is gyakori a vita.

Az önmagával tehetetlen beteg ellátása, ápolása lényeges többletmunkát jelent. Ha ezt a munkát családtag végzi és ezért a károsultól közvetlenül díjazást nem követel, semmiképpen sem a károkozót kívánja mentesíteni a kártérítési kötelezettség alól. A károkozó kötelezettsége pedig nem terjed odáig, hogy a sérelmet szenvedett dolgozó családtagja a vállalat érdekében is köteles lenne díjtalan többletmunkát végzésére. Ezekben az esetekben tehát azt kell vizsgálni, hogy a dolgozó mennyi ideig és milyen mértékben szorult otthoni ápolásra, gondozásra és ez a családtagnak milyen megterhelést jelentett, s ezzel milyen mértékű díjazás áll arányban. A felmerült és bizonyított ápolási többletköltségek megfizetése tehát nem mellőzhető azon az alapon, hogy a családnak egyébként kötelessége ápolni a beteg hozzátartozókat.

Ha a jövedelemkiesés, illetőleg költség, vagy kiadás tartós jellegű, általában havi járadékot kell megállapítani.

A járadék összegének megállapítása során figyelembe kell venni azt a változást, amely a baleseti sérültével azonos munkakörben dolgozó keresetében a baleset óta bekövetkezett.

Ha a vagyoni kár mértékét pontosan nem lehet kiszámítani, a vállalatot olyan összegű kártérítésre lehet kötelezni, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas.

Dr. Pikó Adrienne

KEDVEZŐBB KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

A Debreceni Postaigazgatóság 1972. októberében intézkedési tervet készített a nők gazdasági és szociális helyzetének megjavításáról szóló kormányhatározat végrehajtására.

Az intézkedési terv 20 pontban foglalta össze a tennivalókat, amelyek célja egy: a dolgozó nők, főként a dolgozó anyák élet- és munkakörülményeinek javítása.

A nagy gondtal és körültekintéssel készült tervből vájon mi valósult meg ebben az évben? Erre kaptunk választ a Debreceni Postaigazgatóság nöbizottsági ülésén...

A beszámoló komoly eredményeket tükrözött. A sikeres munkára vonatkozó néhány kiragadott adat.

A nőpolitikai határozatok realizálásaként egyénenként került mérlegelésre a gyermekét egyedül nevelő és a sokgyermekes anyák differenciált bérének témája...

A gyermekgondozási segélyről visszatérő nődolgozók bérének differenciált rendezése kettős problémát okozott. Egyrészt az időközi bérkorrekciók vonalán, másrészt abból a tényből adódóan, hogy nem minden visszatérőt sikerült korábbi munkakörébe visszahelyezni — csak azzal azonos értékű munkakörbe. Ennek ellenére valamennyi visszatérő nődolgozó bérét sikerült úgy rendezni, hogy bérpanasz egy esetben sem fordult elő...

A debreceni terület nődolgozóit az 1973. év folyamán a korábbiaktól nagyobb mértékben részesítették munkaidő-kedvezményben. Valamennyi szervezeti egység jelentéséből az tűnik ki, hogy a lehetőségek kihasználása alapján a munkaidő-kedvezményben elsősorban az egyedülálló és a többgyermekes nődolgozók részesültek...

Középfokú postaforgalmi szaktanfolyamot 105 fő végzett, ebből 101 nő. Ezéssnapos bentlakásos felsőfokú postaforgalmi tanfolyamot 10 fő végzett, ebből 6 nő. Levelező postaforgalmi felsőfokú tanfo-

lyamot 9 végzett, ebből 6 nődolgozó...

Alsófokú politikai képzésekben a nődolgozók mintegy 70 százaléka vesz részt. A felsőfokú vezetői munkakörben dolgozó nők aránya 1971-ben 17 százalék volt, 1973. évben ez az arány már 18,7 százalékra javult. A kádernevelési tervben 1980-ig 249 fős kádermunkakör tervezése történt, amelyből a nődolgozókat érintő szám: 131 fő (43,7 százalék).

Az elmúlt években súlyponti feladatként kezelte az igazgatóság a többgyermekes és gyermeküket egyedül nevelő anyák éjszakai szolgálat alóli mentesítését. Általános elv: csak azok az anyák teljesítenek éjszakai szolgálatot, akik ezt kifejezetten kérik, illetve ahol nincsenek férfi dolgozók, akik a szolgálatot elláthatnák...

Az igazgatóság munkavédelmi részlege a soros hivatali szemlék alkalmával a nődolgozók fizikai leterhelését állandóan figyelemmel kísérte, és ahol szabálytalanságot tapasztalt, azt a hatáskörileg operatív intézkedésre jogosultakkal közölte és a megoldásokra konkrét javaslatokat

tett. Rendszeresen ellenőrizte a terhes nők foglalkoztatásának körülményeit és célravezető intézkedésekkel segítette a kedvező munkakör kialakítását...

A nődolgozók munkájának nagyobb arányú megbecsülését tükrözi, hogy 55 kitüntetésben részesülő dolgozóból 27 volt a nő. A nődolgozók megbecsülése más vonatkozásban is kifejezésre jutott. 1973. évben a „Nemzetközi Nőnap” alkalmából valamennyi nődolgozó egy-egy nap jutalomszabadságban részesült. Ezen túlmenően a nőnapon és más különféle alkalmakkor mintegy 60 nődolgozó kapott hat-hat nap jutalomszabadságát szakmai és társadalmi munkája elismeréséül...

Az igazgatóság tovább folytatta forgószeleket, LB központi munkahelyek megvilágítását szolgáló lámpák és hűtőszekrények beszerzését. Forgószelekből 50-et, világítótestből 200-at, hűtőszekrényből 26-ot vásároltak.

Az „R” alaphól összesen 49 dolgozó részesült lakásépítési kölcsönben. Több mint 50 százaléka nődolgozó. Ugyanezek az arányszámok fejeződnek ki a kölcsönösszegekben is.

órakor a Postás Művelődési Központban. A kiállítást Svetlozar Vasziljev művészettörténész, a Bolgar Kulturális Központ igazgatóhelyettese nyitja meg. A kiállítás január 26-ig tekinthető meg.

Szegedi program

Szegeden az új műszaki és igazgatási épület munkálatai a megfelelő ütemben haladnak. Előreláthatólag az építők teljesíteni tudják azt a vállalásukat, hogy a crossbar-központ szereléséhez szükséges géptermetek 1974. II. negyedében átadják.



HUSZONÖT ÉVRE EMLÉKEZNEK...

Huszonöt éves a Posta Anyaghivatal. Néhány nappal a szép jubileum előtt régi dolgozókkal beszélgettünk az eltelt negyedszázadról. Arról a huszonöt évről, amelynek minden napja egyet jelentett számukra a hivatal életével, hiszen négy riportalanyunk alapító tagnak számít, s az ötödik is mindössze néhány hónappal került később az anyaghivatali dolgozók közösségébe.

Szabó Ferencné, az áruforgalmi osztály irányító előadója 1943-ban még Kollár Aranként jegyezte el magát a Postával. (Ez az eljegyzés persze csak képtelenes értendő, a valódiára még néhány évet várni kellett. 1946-tól a vezérigazgatóságon dolgozott gyors- és gépiróként. Nála előbb kevesen tudtak az Anyaghivatal megalapításáról...

Ugyanis én gépeitem az alapító levelet — magyarázza ezt a meglepő állítást. — Jól emlékszem, az utolsó kocsival költöztünk át a Magyar utcába. Mi tagadás, a vezérigazgatóságról a legelőbb nem szívesen jöttünk át, mert úgy vélték, hogy aki idekerült, az lejjebb csúszott a „számárlétrán”. Sokan vissza is mentek, mielőtt alkalom kínálkozott. Én hittem abban, hogy itt is megbeszélnek, ha jól dolgozom, s így maradtam. Nem is csalódtam, mert két évvel később már előadónak neveztek ki. Aztán férjhez mentem, s 1952-ben megszületett az első fiam. Amikor visszatértem, az importanyagok beszerzését bízták rám — emlékezik, Szabó Józsefné — s egészen 1971 végéig ezt a munkát láttam el. Akkor neveztek ki jelenlegi helyemre.

A hivatal megalakulása egybeesett a tervgazdálkodási rendszer bevezetésével. A termékek beszerzése és továbbadása csak nagyon kötött formában mehetett végbe. Dr. Varga József abban az időben az egyenruhákhoz szükséges textilanyagok beszerzését végezte.

Végeben vásároltuk a nyári-téli egyenruhához szükséges textilanyagot. Járunk az országot, így kutattuk fel, hogy melyik gyártól a legérdekesebb vásárolnunk. Aztán elvittük kiszabtatni, megvarratni — kisiparosokhoz. Bizony, elég gyenge minőségű volt az egyenruha.

Az első hónapokban nagyon gátolta az eredményes munkát, hogy a beszerzett termékeket egy másik középfokú postaszerv, a Központi Javítóműhely és Anyagraktár tárolta. Ezért volt indokolt a raktár beillesztése az Anyaghivatal szervezetebe. Reining Gyuláné akkor került régi munkahelyéről, a Bp. 7-es Postáról a Gyáli útra.

Anyagszámadóként kezdtem — mondja az ott töltött első évekről. — Nagyon rossz körülmények között dolgoztunk. Öten-hatan szüföldöntünk egy szobába. A munkamenet is kezdetleges volt, sok bajunk volt a bizonylati rendszerrel. Azóta nagyon sokat változott munkahelyem, az I-es raktár. Bár a szűk hely nagy akadály a korszerűsítésnek, az anyagmozgatás jelentős részét mégis gépesítették. Van hidraulikus emelőnk, s áttértünk a rakodólápos tárolásra — sorolja. — Az iroda bútorzata sem ütött-kopott már, modern bútorokat kaptunk. 1957 óta vezetem a raktárt, s az akkori 200 millió forgalmunk azóta meg-háromszorozódott.

S hogy ez a nagy forgalomnövekedés mégse okozott fennakadást, arról többek között Vágó József, a szállítási csoport vezetője gondoskodik.

Rakodómunkásként kezdtem itt, első, s remélem egyetlen munkahelyemen. Vagonokból kellett kirakodnunk, s ebben a munkában mindössze egy daru segített bennünket. A 30—40 mázsás kábeldobokat is kézi erővel kellett leemelnünk — meséli. — Most már százaszorosra könnyebb a munka. Vannak targoncáink, daruk. Annak idején meg sem tudtuk a műszak után tisztességesen mosakodni, most pedig kényelmes fürdő, tiszta öltöző áll rendelkezésünkre, s külön szekrényben tarthatjuk az utcai ruhát.

Hédery Antal, a nyomda géptermetek vezetője is sok évtizedes szakmai gyakorlat után került jelenlegi beosztásába.

Amikor kezdtük a munkát, még lábtaposással hajtott gépünk is volt. Hagyományos kézi szedéssel és nyomótechnikával, kis formátumban készültek az első nyomtatványok. 1956-ban kezdődött a korszerűsítés. Akkor vettük meg az első autómátát. Ennek érdekese története van. A

főnökünk, dr. Ligetfalvi Sándor magánértelmezésből megtudta, hogy Debrecenben használatlanul áll a gép, amely kis javításokkal üzemképesé tehető. Megvette, elvégeztük a javítást és beállítottuk a gépet, amely nagyszerűen be is vált nálunk, s a főnök mégis majdnem fegyelmet kapott érte, a hivatalos út megkerülése miatt. Egyébként még ma is működik a gép a lábatlani papírgyárban — nekik adtuk el 3—4 évvel ezelőtt. Most már azt mondhatjuk, hogy megfelelő a gépi felszereltségünk, termelékenyen tudunk dolgozni. Szociális körülményeink is sokat javultak az utóbbi néhány évben. Van már korszerű fekete-fehér öltözőnk, s már csak a munkaterületeken van helyszűke, mert a termelésünk alaposan felfutott.

1968 óta a Posta Anyaghivatal önálló gazdálkodást folytat. Jelenleg mintegy háromszázötven belföldi szállítóval, számos külkereskedelmi partnerrel tartanak fenn kereskedelmi kapcsolatokat, és ellátják az ország összes középfokú postaszervét és postahivatalát. Abban, hogy sokszorosára megnövekedett feladataikat el tudják végezni a szocialista brigádoké a főszerep. A hivatal 23 szocialista kollektívája közül 13 a központban tevékenykedik, 5 a Gyáli úti telepen, 5 pedig a nyomdában található. Az évforduló alkalmából idén külön jubileumi műszakot szerveztek, ezzel teszik emlékeztetést az ünnepet. Hédery Antal elmondta, hogy nagyon büszke a nyomda ifjúsági brigádjára. A fiatalok már tavaly megmutatták országlukörmeiket, amikor — az irányítószám bevezetésének idején — négy hónap alatt elkészítették az ország egyéves nyomtatványszükségletét, Reining Gyuláné pedig a József Attila brigád segítő-készségét hangoztatta. Ő a Petőfi brigád tagja, s ez a kollektíva csupa női dolgozóból áll. A nehezebb anyagok mozgatásakor bizony elkel a férfiak segítségére, és jó dolog, hogy ezt nem kell kérni, a József Attila brigád kötelességének tartja, hogy ilyenkor besegítsen. Azt is megtudtuk, hogy a brigádok közösen patronálnak egy állami gondozott osztályt, a gyerekeket gyakran látogatják, s ilyenkor sohasem mennek üres kézzel. A gyermeknapra például rögtönzött gyűjtés eredményeként egy 1500 forintos takarékbetétkönyvet is mellékelhettek az édesség mellé.

A beszélgetés résztvevői elmondták, hogy a munkahelyi légkör is javult az évek során. A nyomdában idén az okozta a legnagyobb örömet, hogy március elsejével bevezették a szabad szombatot. Ez elsősorban a nők helyzetén könnyít, úgy, hogy a termelési célokat a csökkentett munkaidő ellenére is teljesíteni tudják. Szabó Józsefné örömmel újságolta, hogy — ugyancsak 1973-ban először — sikerült megszervezni a vállalati dolgozók családok üdültetését. Balatonszéplakon bérlelték négy háromágyas szobát, ahol 101 dolgozó töltötte idén családja társaságában szabadságát. 60 ezer forintjába került ez évente az Anyaghivatalnak, de máris eldöntötték, hogy a jövőben is fenntartják ezt az üdültetési formát, a dolgozók osztatlan megelégedésére.

Természetesen nemcsak a múltból, hanem a jövőről is esett szó. Az alapító tagok a fiatalokkal való foglalkozást szívügyüknek tekintik. Dr. Varga József a legszebb évei közé sorolja azt a hat esztendő, amikor szakoktatási előadónként több mint 100 dolgozó beiskolázását szervezte. Hédery Antal is úgy érzi, lesz ki-nek átadni a váltóbotot 1976-ban, amikor nyugdíjba vonul. Reining Gyuláné két lánya szintén postás, Szabó Józsefné pedig mint a szakszervezeti tanács tagja, minden kérdésben a fiatalok szószólója. Mint mondja, saját két fia példáján keresztül próbálja az ifjú munkatársak problémáit megérteni.

Es milyen változást remélhetnek munkahelyükön? Kísérletileg jelleggel már megkezdődött az anyaggyártkodási munka elektronikus számítógéppel történő feldolgozása — egyre szélesedő körben. Amennyire a területen ez lehetséges, tovább korszerűsítik a Gyáli úti Központi Szer-tárat, illetve új teret kapnak Budaörsön.

Szükséges tehát a további bővítés, hiszen a Posta Anyaghivatal szerepe, jelentősége a postal feladatok ellátásában egyre növekszik. Erről is tanúskodik az eltelt negyedszázad.

Schöffler Jenő

Új karácsony, régi hagyományok...

Földünk legtöbb nemzeténél már ősidőktől kezdve szokás a tél fordulását összhangba hozni a természet felzabarádásával, s a tavasz ébredésével, megünnepelni a világosság győzelmét.

Az egyház a világosságot a teremtéssel, vagyis Ádám és Éva születésével kapcsolta össze. Ezért tette az ő születésnapját Krisztus születésével egyidőre — december 24. és 25-re.

Igy alakult ki tehát Rómában 325 és 335 között a karácsony.

A rómaiak ezeken a napokon megvendégelték az előket, a germánok pedig halottaikat.

A karácsony tulajdonképpen már Katalin napjával kezdődik és tart február végéig. Mert karácsonyi szokás a lucázás, a Mikulás és a különböző farsangi játékok. A karácsonyt megünnepelték a kereszténység előtti társadalomban is. Például a IV. század közepéig karácsony ünnepe egybekapcsolódott a legyőzhetetlen napistenek, Sol Invictus és Mithra születésnapjával.

Említettük, hogy a rómaiak és germánok lakomával ünnepeltek. Ez a történeti forrása a nálunk is meghonosított karácsonyi családi vacsorának. Nézzünk meg közelebbről néhány ősi szokást és hiedelmet.

Az étkezés a család legnagyobb asztalán történik. A háziasszonynak minden fogást egyszerre kell találnia, mert ha vacsora közben feláll helyéről, akkor az elkövetkezendő évben kotlósa sem ül nyugodtan a tojásokon.

Első fogás paszulyleves, a második mákos csík. Egy-egy falat külön tányérbe kerül. Ez a jószágoknak jut, hogy ők is részesüljenek a „szent” vacsora kegyelméből. Mások csik után dió, alma, majd mézbe mártott fokhagyma következik. Ezzel kívánják a családot megvédeni a fej, torok és fogfájás ellen. Ha a család fő által kiosztott dióból valakinek rossz jut, az figyelmeztető arra, hogy az illetőt betegség éri a következő esztendőben.

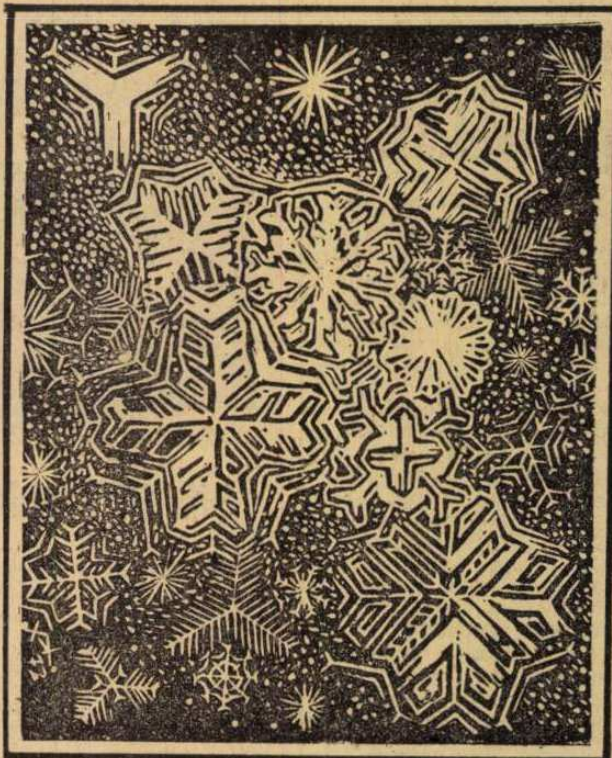
Vacsora után a gazdaasszony — a már előre elkészített szalmát, kukoricát, búzát, lószerszámot és kalapot beviszi a tiszta szobába. A szalmát szétszórja a földön. A szénát és a lószerszámot bedugja az asztal alá, a búzát és a kukoricát pedig szakajtóba önti. A takarmány behozatala a jövő évi jó termést biztosítja. A szerszám és a gabonafélék pedig a jószág egészségét védelmezik. Ha a ház asszonya a felsorolt műveleteket elvégzi, akkor legugol, kezét csipőre teszi és háromszor körbeszökdel az asztalt. Közben állandóan ismételteti: kot-kot-kot-kotkodás. Azért kell így lennie, hogy korán legyen kotlója. Ez idő alatt a többiek nyírtnek, rőfögnek, bögnek, hogy szapora legyen az utánzásukkal megidézett állat.

Mindezek végeztével a házigazda puskát, a rokonok pedig mozsártöröket, fedőket, kalopot ragadnak. Nagy zajt csapnak, hogy a gonosz szellemet elriasszák a háztól.

Másik karácsonyi szokás — a betlehemezés, mely az utóbbi időben egyre inkább elveszti vallási jellegét. A betlehemezés eredetileg a franciaországi Rouen egyházmegyéjéből származik, ahol a karácsony éjjel dramatizált történetet még szertartásos istenek játéka néveztek. Ma a gyerekek pásztornak, napkeleti bölcseknek, három királyoknak öltözve, ragasztott szakállal, szürsubával, hosszú bottal járnak házról házra és éneken vagy pergő ritmusban mondják el a karácsonyi legendát.

Legkedvesebb emlékeink talán a karácsonyfához fűződnek. Ezért is tűnik furcsának, hogy keletkezése még a mai napig sem teljesen ismeretes. Valószínű, hogy a Katalin és Borbála napi zöldág, a májusfa és a lucfa rokona, vagyis az örökké élő természet jelképe.

Az első hiteles adatok Strassburgból származnak, ahol a XVII. századi karácsonyfa már teljesen azonos a maiéval. Cukorkák, sütemények lógtak rajta és díszítésére színes papírrózsákat használtak. A XIX. század elején Németország nagyobb városaiban már árulták a karácsonyfákat. Angliában például Kóburgi Albert, Viktória királynő férje vitte egyenesen Berlinből. A szigetországban azonban még a mai napig sem honosodott meg a karácsony ily módon történő jelképezése. Az angolok ugyanis fagyöngy koszorút függesztenek lámpáikra. Azok



a jegyesek, akik e lámpák alatt megcsókolják egymást (a néphit szerint), egy éven belül házasságot kötnek.

Hazánkba a XIX. század elején került a karácsonyfa. Podmaniczky Frigyes írja emlékirataiban, hogy osztrák származású hölgyrokona állította fel Magyarországon az első karácsonyfát. Podmaniczky nem említi évszámot, de a korabeli feljegyzések szerint Budán, József Nádor házában 1825-ben már állt a feldíszített fenyőfa.

Ami a karácsonyi ajándékokat illeti: e szokás szinte egyidős a karácsonyfaival. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy dél-amerikai országokban — ugyan megünneplik a karácsonyt, de mivel nem ismerik a fenyőfát — ismeretlen az ajándékozás is.

Egymást meglepni a feldíszített fa alatt; külföldiek szerint mi, magyarok túlzottan nagy jelentőséget tulajdonítunk e szokásnak. Míg nálunk elsődleges az ajándékozás, addig ez máshol a karácsonyi hagyományok legelhanyagoltabb formája. A franciák például karácsony helyett újjáévkor kedveskednek szeretteiknek.

Amiben viszont egyetért a világ valamennyi népe: karácsony a szeretet és a béke ünnepe.

H. K.

Az ördög bibliája

Hába volt szent ünnep a karácsony, Zsámbokon az a szokás divott még nem is olyan régen, hogy az éjféli miséig az asztalnál együtt ülő család bizony az ördög bibliáját forgatta, igaz, csak dióban játszottak. A nyereményt pedig nagy becsben tartották, kabátjuk zsebében még a templomba is magukkal vitték. A mise után pedig — főleg az ifjak, a gyerekek — hatalmas tüzeket raktak a falu utcáján, hogy a vacsora előtt, a nagy hidegben kissé felmelegedjenek. Az ünnepi tűzgyújtás azonban a fény, a világosság ősi kultuszának való hódolást is jelentette.

A betlehemesek köszöntője, jókívánságai mellett Zsámbokon a falu kanása és tehenése is sorra járta a bőjt idején a gazdák házaát. A házi áldás nemzedékről nemzedékre öröklődő szavain kívül még néhány vesszőt is átadtak, hogy vízbe téve maga a gazda bizonyosodjék meg róla, kihajt-e jövőre a földbe vetett mag, lesz-e jó termés.

A legelterjedtebb hagyomány, az ünnepi asztal gyümölcscsel való terítése. Szalántán azonban a legnagyobb szerep a szép piros almának jutott, mert felszervezve mindenkinek fogyasztania kellett belőle — még az állatoknak is adtak —, hogy a következő esztendőben mindenki olyan egészséges és szép piros legyen, mint maga az alma. Igen érdekes helyi szokás, hogy

ebben a községben nem hagyták egyetlen portán sem kialudni éjszaka a tüzet. Felváltva őrizte és táplálta a család apraja-nagyja, mert ahol véletlenül nem kapott lángra már a parázs, ott bizony nagy szerencsétlenség elébe nézhetettek.

Alig pár kilométerrel odább, Németiben, furcsa, babonával keveredő hagyomány tartotta magát sokáig. A földi javak elfogyasztása után ugyanis a gazda, bort véve a szájába fújta el a gyertyát, s aki felé a füstje szállt, attól búcsúztak el — tartja a hagyomány — a leghamarabb. Karácsony éjjelén ebben a faluban senki sem merészkedett az állatok ólái elé, mert ilyenkor azok emberi hangot hallattak, s aki meghallotta, nem érte meg a következő esztendőt. De Németin kívül Bányára megye más vidékein is inkább a tragikus, szerencsétlen kimenetelű hagyományok éltek a legerősebben az emberekben. Tilos volt a bőjtől számítva egészen karácsonyig bármit is kiadni a házból, főleg tojást és gyümölcsöt nem, mert ez súlyos szerencsétlenséget vonhatott maga után. Tilos volt az éjféli mise előtt bármit is fogyasztani, a szobát három napig felsöpörni, az ételmaradékokat, a morzsát kidobni, mert mindez bajjal járt.

A rábaközi népszokásokban bizonyítható a legjobban, de lényegében így van ez majdnem mindenhol, hogy a gyerekeknek főleg az István és a János nevet adták, mert a névnap ünnepelés így egybeesett a karácsony ünnepével, amikor pedig jócskán tele a kamra, s nem akadályozták a munkák sem a vigasságot. Helyi érdekesség, hogy az ünnepek alatt elfogyasztott dió héját kis zacskóba gyűjtve a megbetegedett családtagok gyógyítására használták fel, az ágynak dőlt felett égeték-füstölték, hogy elűzzék belőle a rosszat.

A téli napforduló ünnepe lényegében Luca napjától a farsang végéig tart. Így sok helyen azok a szokások, amelyeket karácsonykor tartottak, újév első napjára, vagy éppen farsangra tolódtak át. Hajdunánáson például Luca napján zavarták le az üllőről piszkavassal a tyúkokat, s adták elébük földre tett - hordóabroncsban az eleséget, hogy jobban tojjanak. Luca napján készítették „Hagymanaptárt” is, amellyel az egész következő esztendő időjárását megjósolták. A naptár készítése az egész magyar néprajzban egyedülálló. Tizenkét karikára szelt hagymát helyeztek az ablakpárkányra, mindegyik középebe egy csipetnyi sóval, majd a jövő évi kalendáriumot kézbe véve sorra vették az egyes szeleteket. Január volt az első darab hagyma. Ha nagyon megolvadt rajta a só, akkor lucskos lett az a hónap. A második szeleten — február — ha több maradt, akkor az szárazabb időt jelentett, és így tovább.

A lányok férjhezmenetelével, a jövődőlbeli várásával nagyon sok szokás, babona és hiedelem függ össze falvainkban, községeinkben. Egyikük-másikuk még ma is tartja magát. A karácsonyi szokásoknak azonban, éppen az ünnepek miatt igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. Az ólomöntés és a gombócfozós szokása például már annyira átmélt a köztudatba, hogy kedvtelésből ma már jóformán minden vidám városi társaság is űzi — igaz, újjáévkor. De kevésbé ismerik még az alma párválasztó varázslatos erejét, pedig nagyon sok helyen elterjedt. Luca napján a sifon tetejére tesz egy szép piros gyümölcsöt az eladósorba került leány, s minden nap pár centivel odább-odább tolja. Karácsony napján pedig leveszi, kiáll vele a kiskapuba és enni kezdi. Amilyen nevű férfi jön leghamarabb el a ház előtt, úgy hívják majd a lány jövődőlbelijét is. Az alföldi tanyavilágban a disznóátlal rugdossák, vagy a disznó fülét húzzák meg a lányok: ahányat visít, rőfög az állat, még annyi évet kell várniuk a férjhezmenetellel.

Fiatal lányokhoz fűződik az a babona is, hogy fél dióhéjba állított gyertyájukat az asztal közepére helyezik, s amelyiké hamarabb feldől, annak űlik meg leghamarabb a lakodalmát — egyes helyeken a halotti torát. Ha vendégek érkeznek a házba, amelyek leányt előbb látják meg az ablakból, az megy férjhez leghamarabb — tartja a hagyomány Dunántúlon.

Nem karácsony a karácsony kalács nélkül! Az ünnepi est délutánján a ház apraja a kemence fűtésével volt megbízva, s jutalmul ők kapták meg elsőnek a ki-sült, úgynevezett papkalácsot. A rengeteg tésztából mindenkinek jutott, aki valamit is számított a család életében: a rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak vinni iratlan szabály volt. Aki viszont nem kapott, joggal tarthatta a haragot. Ha valahova az eladólány vitte át, hogy ő kedveskedjen vele, az már fél eljegyzésnek számított.

A kalácsütés ma is az egyik legkedvesebb hagyomány. Kíváncsuk, jusszon mindenki asztalára belőle. (bk)

Rólunk ír a brigádelet

Mint ismeretes, január elsejével 5. évfolyamába lép a Brigádelet, a szocialista brigádmozgalom havi folyóirata. Akik előfizetik és olvassák, azok tapasztalhatják, hogy az immár másfél évtizedes brigádmozgalom óriás fává terelődött hazánkban, s ezzel a fejlődéssel igyekszik lépést tartani a lap, hogy a ma eszközeivel is segítsen előre lépni immár az egész országot átátfogó brigádmozgalom.

A folyóirat létrehozását a szocialista brigádeletzők IV. országos tanácskozásán határozta el a Szakszervezetek Országos Tanácsa, s kiadását a Táncsics Szakszervezeti Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalatra bízta. A Brigádelet szerkesztő bizottsága a folyóirat megszületésének pillanatától kezdve arra törekszik, hogy valóban a szocialista brigádelet nemes célkitűzéseire, melytől színvonalas lapot adjon az olvasók kezébe. Csak emlékeztetőül említjük, hogy kezdetben a kis könyvecské formátumú kiadvány jutott el az olvasókhoz. Aztán később, ahogyan fokozatosan enyhültek a nyomdakapacitási gondok, úgy nagyobb formátumra, mélynyomásos eljárásra tértek át. A változás nyomán a folyó-

irat külső borítója ugyancsak

több színnyomással készül, s

esztétikailag is állja a ver-

senyt.

Az is tény, hogy az évek

szórán nem csupán a tartalmi és

formai megújulást iránt nőtt

meg az olvasók igénye, hanem

egyre több helyről jelezték:

szeretnék a Brigádelet-et na-

gyobb példányszámban előfi-

zetni. Sajnos, esztendőnkön át

ezt az igényt a nyomdai pa-

pírellátási gondok miatt nem

lehetett kielégíteni. Mint köz-

ismert, a SZOT évek óta tar-

tó beruházása befejeződött, s

egy teljesen új nyomdakapaci-

tás jött létre.

Szakszervezetünk elnöksége

a SZOT-tal egyetértésben tá-

mogatja a célkitűzést és arra

hívja fel a szocialista brigádok

kollektíváit, hogy legyenek

előfizetői, olvasói a folyóirat-

nak, amely valóban az ő gond-

jaikkal, eredményeikkel, meg-

oldásra váró feladataikkal fog-

lalkozni rendszeresen.

Előfizetni lehet a szakszer-

vezeti bizottságokon keresztül

és egyénileg is. A megrendelé-

seket a Táncsics Szakszerve-

zeti Könyv- és Folyóiratkiadó

Vállalat, 1533. Budapest, XIII.,

Váci út 69-79. címre kell

megküldeni.

Lopják az örömet!

Mikor a mentőautó szí-
rénája felbúg, hideg
fut a hátamon. Ha látom a
rendőrség kocsiját a villo-
gó lámpát, rosszkedvű le-
szek. Tartok a szerencsét-
lenségetől, a betegségetől
és nem szeretem a ve-
szekedést, a verekedést. A
fehér és kék autót mindig
árnyékot hoz békességre,
akárcsak a tűzoltók. De
mindig vidám leszek, ha
kéményseprőt látok — sze-
rencsét talállok... még a
gombos is megszoronga-
tom, és mosolygok maga-
mon is. A postás, a cso-
maghordó és a táviratos
pedig maga a meglepetés.
Ha kapunk előtt áll meg a
zöld autót, és nagy kosara-
kat, dobozokat emelnek ki,
mindig megállok egy pillá-
nra és várok — hátha én
leszek a címzett. Pedig
tudhatnám, hogy nem.
Nincsenek sem külföldi,
sem vidéki rokonaim. De
olyan jó várni, és szurkol-
ni... A lépcsőházi levél-
szekrénykéhez kulcsom
van, mielőtt kinyitom, a
lyukon előbb mindig beku-
kcskállok, és ha fehérlik

valami, szaporább még a
szívdobogásom is.

Es a táviratos... az az-
tán az igazi. Mind fiatal,
gyorslábú. Egy picit min-
dig gyorsabban szágulda-
nak motorkerékpárjukon a
megengedettnél, a biciklis-
táik pedig hej de tekerik
azt a pedált. És gyakran
hallom őket fűtőrésznél —
illik is hozzájuk.

...A család otthon van.
Vendéget sem várunk.
Mindenki elfoglalja ma-
gát. Egyik olvas, másik
rádiózik, harmadik dolgo-
zik, negyedik kézimunká-
zik. Es akkor felberreg a
csengő, élesen, visítva.
Megrebbenünk, kérdve te-
kintünk egymásra, egyik
mindig ki is mondja: ki
lehet az... és valaki ajtot
nyit. A táviratos ott áll az
ajtó előtt, a többiek bent
mint a kíváncsi kiskacsák
nyújtják a nyakukat, he-
gyezik a fülüket. Míg az
ajtónyitó elrebeget, kérem,

várjon egy pillanatra, ad-
digi a hátvéd kezében meg-
csörren a forint. Aztán
egymás kezére adjuk a
disztáviratot, mindenki el-
olvassa, ki-ki fennhangon
is a szöveget, megcsodál-
juk a képet, és hitetlenke-
dünk...

Lehet, hogy azért, mert
hozzánk táviratos rossz
hírről még sohasem csön-
getett be, lehet, hogy azért,
mert a meglepetéseket sze-
retjük — de, örülünk ne-
ki. Es az otthoni képet —
mert mindig ilyen kedve-
sen ismétlődik — családon
belül is újra és újra meg-
szerezzük. Nemcsak szóban
gratulálunk, a postát is
segítségül hívjuk, hogy
emelje egy-egy est fényét.

Anyám Erzsébet. Név-
napjára táviratot küldtünk.
Az ajándék, a virág már
az asztalon volt, koccintot-
tunk is... de még jön egy
meglepetés, a távirat —
újjongtam belől. A csenge-

tést azon a napon egy ki-
vételével vártuk — de hiá-
ba. Gyakori név az Erzsé-
bet, sok a munka, majd
holnap... De másnap is
elmaradt a csengetés.

Délután, ahogy tartok
felfelé, látom a levélszek-
rényben van valami. A
távirat csücske lógott ki.
Magam kézbesítettem
anyának a nyolcadik eme-
letre. A képem családott
volt, mikor átnyújtottam.
O meg forgatta, és érez-
tem, ez az öröm, fele öröm.
— Ugy látszik, már nincs
szükségük a két forintra —
mondta kicsit szomorká-
san, nem gúnyosan. Azóta
apám is felhozott egyet —
ugyancsak a levélszekrény-
ből.

Itt a karácsony, és las-
san beköszönt az új
esztendő. Es mint a képes-
lapokat, az üdvözlő kár-
tyákat, úgy nyújtjuk át
egymásnak a táviratokat.
Elmúlik a meglepetés,
csökken az est szépsége. Es
egy belső hang riadót do-
bol bennem: lopják az örö-
met, lopják az örö-
met!

Záróközgyűlés a Postás Repülőklubban

SPORT

Huszonöt esztendő fennállása óta egyik legsikeresebb évét zárta a Postás Repülőklub.

A november 23-án megtartott záróközgyűlésen — melyen a háromszor 8 hónapos kiképzési ciklus tapasztalatait értékelték — valóban kiemelkedő eredményekről adhattak számot a klub vezetők.

A tagok az 1973-as „szezonban” 6 ezer felszállást hajtottak végre; összesen 2200 órát repültek, 30 alapvizsgát („B” és „C”) tettek le, és az 500 teljesítményrepülésen kívül hét fő tűzoltó ki az ezüst-, egy pedig aranykoszorút.

Mindez részben a klub és a Dunakeszi repülőtér vezetői közösen kiadta a szükséges támogatást, részben pedig az idei kedvező időjárásnak köszönhető.

Már az első, májusban szervezett táborban sorra születtek a jobbnál jobb teljesítmények. Szabadsági Bolla Mária, válogatott kerettag, első női hazai 500 kilométeres távrepülésével nemzeti rekordot állított fel, ezen kívül 83 kilométeres átlagszármával repült 100 kilométeres háromszög távjával magyar női sebességi rekordot döntött meg. Ungvácsnak „májusi” eredmény volt a klub fiatal segédoktatójának, Hegedűs Lászlónak, 300 kilométeres távrepülés is, mellyel egyben teljesítette az aranykoszorú második feltételét. S hogy a Postás Repülőklubban a nők a férfiakkal fejt-fel mellett küzdenek, bizonyítja ezt Bálványosné Sára Magdolna válogatott kerettag júniusban kirepült 460 kilométeres szabadatávrepülésén kívül az is, hogy a nyár folyamán megrendezett hazai és külföldi versenyeken szintén igen jól szerepeltek. Bolla Mária a szegedi országos válogatóbajnokságon a második helyen végzett (s ebben korábbi, hogy a versenyen részt vett: Szabadi Botond lett az első), a Lengyelországban megtartott női nemzetközi vitorlázó versenyen a kilencedik helyet szerezte meg. Sári Magdolna pedig ugyanitt a nyolcadikot.

De a férfiaknak szintén nem kellett gyengéskedniük: Miskolcon az Ávas Kupaért folytatott küzdelemben a kispáncs kategóriában első volt Exner Zoltán, a farkashegyi vitorlázóbajnokságon Opitz Nándor a negyedik helyet szerezte meg, az öcsényi Gemenc Kupa győztese a kispáncs kategóriában Tóth György lett, a III. Szocialista Országok Versenyén a legjobb magyar vitorlázórepülőnek Szabadi Botond bizonyult, szintén ő érte el a XX. Nemzetközi Vitorlázóversenyen a hatodik

helyezést, Simon László pedig a tizediket, aki ezzel egyben „belső-pályát váltott” a válogatott keretbe.

A Postás Repülőklub tehát két-szeresen is ünneplhet: magától ünneplhet jó teljesítményeit, és ünneplhet, mert 1974-ben jubileája 25 éves fennállását. A közgyűlés egyik fontos napirendi pontja ezért az évforduló programjának megbeszélése volt. Az események szervezésére jubileumi bizottságot hoztak létre és elnökönek Papp Györgyöt választották. Az április-május hónapban megtartandó eseménysorozat igen gazdagnak ígérkezik: kiadják többek között az elmúlt negyedszázad eredményeit rögzítő aranykönyvet, Dunakeszin vitorlázó és ejtőernyős bemutatókat, illetve jubileumi emléktárgyakat rendeznek. Mindezek koronája a Postás Művelődési Otthonban megtartandó nagyszabású ünnepség lesz, melyre minden olyan volt és jelenlegi tagot meghívunk, illetve emléktárgyat adunk át nekik, akik a klub negyedszázados kiváló eredményéhez hozzájárultak.

A záróközgyűlés végeztével az ez évben legjobbnak bizonyult hivatalos és társadalmi aktívákat jutalmazták meg. Tizenegy főnek adták át az MHSZ dícsérő oklevelét és emléklapját. A szövetség céljait szolgáló tevékenységért többek között Kunert Ferencnek, a Posta Épületkarbantartó Vállalat igazgatójának oklevelét és pénzdíjazták, Papp Györgynek pedig — aki 1969-től 1973 májusáig a klub titkára volt — érdemei elismerésül oklevelét.

Ami pedig a kitűnően funkcionáló klub terveit illeti, arról csak néhány szóban annyit: az eddigi teljesítmények növelésén kívül szeretnék a jövőben az alapvizsgák számát emelni, a kiképzési és sporteszközök fejlesztését, valamint a Dunakeszi repülőtérre egy 40 férőhelyes körletet felépíteni. Ungvácsnak erősíteni kívánják ezenkívül a művelődési otthon párt- és KISZ-szervezetével a már eddig is kialakult jó kapcsolatot, ezért például a KISZ-szel közös művelődési programot dolgozott ki a klubvezetés.

L. Simon Zsuzsa

POSTÁS KOSÁRLABDA KUPA

Immár hagyomány, hogy a Postás Sport Egyesület női és férfi kosárlabdacsapatát évente találkoznak, s eldöntik ki a legjobb.

Ebben az esztendőben a küzdelem házigazdájának szerepét a szegedi egyesület vállalta. A találkozóra részvételüket jelezték a pécsi, a soproniak, illetve emléktárgyat adnak át nekik, akik a klub negyedszázados kiváló eredményéhez hozzájárultak.

A november 17-én sorra került küzdelekről bajnokai forduló miatt távolmaradtak a soproniak. Így a 4 csapatra foglalkozott mezőny egy-egy mérkőzéssel döntötte el a kupák ez év sorsát.

A kicsi, de lelkes szurkolótábor előtt a rókusai tornacsarnok-

ban a következő eredmények születtek. Nők: Pécs—Miskolc 86:29, férfiak: Szeged—Pécs 88:72.

A mérkőzések befejezését követően a csapatokat a házigazdák a Dorozsmai úti Postás tanterem modern épületében fogadták, melyen megjelent a posta igazgatóság vezetőségének, szakszervezetünk elnökségének képviselői.

Dr. Bódy Endre a Szegedi Postás Sport Egyesület elnöke méltatta a találkozó jelentőségét. Ezt követően vették át a győztesek a kupákat.

A résztvevők nevében ezúton is köszönetet mondunk ki a rendezésért, a szíves meleg sportbaráti fogadtatásért.

Somogyi Szabolcs

Új rendszer

1974 januárjában új rendszerben szedi be a rádió- és a televíziódíjakat a Posta. A Budapesti, a Budapest-Videki és a Soproni Postaigazgatóság területén mindig a páros hónapokban, a többi igazgatóság területén pedig a páratlan hónapokban lesz díjbekérés. Akinek tehát rádiója és tv-je is van, az két havonként 120 forintot fizet.

Fentieken kívül külön fizetnek az OTP átutalási betétszámlával rendelkezők, minden páros hónapban; s ugyan- csak a hónapokban esedékes a budapesti távbeszélő-előfizetők díjfelvétele is, akinek az összeget a telefonszámlán tölthetik fel a 12-es és a 13-as vonalon. E területen 1975. végeig megvalósul a teljes gépi feldolgozás is.

1973 nyarán nagy célt tűztek maguk elé a Szegedi Postás kardvívók: visszakérni az NB I-be, ahonnan 1972-ben estek ki. Komoly munka kezdődött a cél elérése érdekében: kemény alapozás és véget nem érő asszókások. A munka komolyságát bizonyítja, hogy vasárnap délelőttük is főtárgyalás volt, hogy szokták a reggeli-déli társaságukat. Külön felelősséget érzett a 29 éves játékos, Apró László, aki ez év január elsején vette át a kardozók irányítását.

A Sportszarnokban lebonyolított NB II-es csapatbajnokság 8 résztvevőjét két négyes csoportba osztották. A csoportok első két helyezettje jutott a négyes „kardöntőbe”. A postás vívók a Gödöllőt, a DVTK-t és a SZEOL-t kapták ellenfelül. A Gödöllő ellen — bemelegítés nélkül — 9:6 arányban, míg a DVTK ellen fölényesen, 9:2 arányban győztek. A legjobb négy közé a Postás, a Gödöllő, a másik csoportból pedig a Bp. MEDOSZ és az Özd csapata jutott. Itt körmérkőzéssel döntötték el az első négy hely sorsát, és az eddigi eredményt vitték magukkal.

A postások elsőnek az Özd harcos, fiatal erőből álló csapatát kapták ellenfelül. Az egyre jobban bemelegedő csapat 9:4-re vette ezt az akadályt is, és a másik ágon győztes MEDOSZ-szal vívhatott az első helyért. Az ellenfél csapata technikailag jól főkészült, tapasztalt, egyéni I. osztályú minősítésű vívókból állott. Ervé-

NB I-ben a Szegedi Postás kardozói

nyesült a papírforma: a mezőny két legrangosabb csapata vívott az NB I-be jutásért. A kezdet a fővárosiaknak sikerült jobban, 3:1-re, majd 4:3-ra vezettek, a szegedieknek 5:5-nél sikerült az egyenlítés, majd ezt követően szereztek meg először a vezetést a mérkőzés folyamán (6:5). Ettől kezdve azután az akarat, a tartalék erő összpontosítása meghozta az eredményt: 7:5 után további két szép győzelemmel 9:6 arányban diadalmaskodtak, és ez egyben azt jelentette, hogy egyévi szünet után ismét NB I-es kardcsapata van a Szegedi Postásnak. A csapat állandó tagjai (dr. Apró Ferenc, Apró László, Ferencz Péter, Szporny Miklós) mellett a DVTK ellen szerepelt tartalék (Pakal András) is megálta a helyét.

A sikerben nagy része van Jávorkai István szakosztályvezetőnek, aki a szegedi vívósportnak újjáalakulása óta (1946) szabad időt és energiát nem kímélő mindent.

Az új feladat is adott. Kiharcolni a bennmaradást a 8 csapatos NB I-ben. Ismervé a magyar vívás színvonalát, és tudatában ennek a nyolcas létszámnak, a feladat nem is kevés.

Dr. Apró Ferenc

Tömegsportunk 1973. évi mérlege

Megállapítható, hogy 1973 a postás dolgozók tömegsportmozgalma kimagasló éve volt. Szinte elfogultság nélkül mondhatjuk, hogy az események a PSE jubileumi évfordulójára való felkészülést szolgálták. A tömegsport szervezői, aktivistái képet kaptak arról, milyen a szakszervezeti mozgálmódus által szervezett tömegsportnevelés helyzete, szabad időt, társadalmat nem kímélve milyen lelkesedéssel készülnek, versenyeznek a postás dolgozók.

Világosra látható eredmények nem születtek, mégis a maga „csendes” módján azt bizonyította ez az év is, hogy nálunk a tömegsporttevékenység „víze” nem „álló”, hanem folyamatosan van, megfellelően áramlik, halad kizárólag. Valljuk, hogy ezt a munkát csak tervszerűen, meghatározott keretek között lehet végezni.

Néhány gondolattal ki kell térni a sportolás feltételeire is. Bizonyára mindenki számára öröm, hogy a tömegsporttevékenység szervezésének alapfeladatai biztosítottak. A PSE létesítményei meghatározott keretek között rendszeresen testedést biztosítanak. A versenyek anyagi kiadásait a Postások Szakszervezete elnöksége vállalta.

Tömegsportunkat több száz társadalmi munkában dolgozó aktivista segíti, irányítja. Mindezek ellenére bizonyos mértékig tovább kell lépni a szűk terület, amelyhez kötve vagyunk. Ezért örülnék annak, hogy a dol-

gozók nagy része megértette problémáinkat. Aki már nem fért be a PSE területére azt a Duna-parton lévő reprezentatív vízközpontunkba irányítottuk. Ott évesi feltételeink módját adtuk arra, hogy kulturált körülmények között sportoljanak.

Rendszeresen, egész évben közel 3000 postás dolgozó vesz részt üzemi bajnokságainkon. Az itt szereplők legjobbjait 1973-ban a postás kulturális és sportnapon túl megtalálhattuk Pest-Buda-Obuda 100 éves centenáriumi sportversenyén, ahol összetett eredményben a 2. helyen végeztek. Itt kiválóan szerepeltek: női labdarúgócsapatunk, férfi, női asztalitenisz-csapatunk és atlétacsapatunk versenyzői. Hasonló sikerrel szerepeltek dolgozaink a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa által szervezett nőgrábrócei ifjúsági találkozó sportrendezvényén.

A dolgozók sportjának legkiemelkedőbb budapesti eseménye a munkahelyi spartakiád döntője. A Csepelen megtartott versenyen a rendező egyesület mögött második helyen végzett válogatott csapatunk. Ezen az eseményen a női labdarúgóknál — női röplabdában, férfi kézilabdában, gyaloglásban, távolugrásban, női sakkban, férfi asztaliteniszben voltak értékes eredmények.

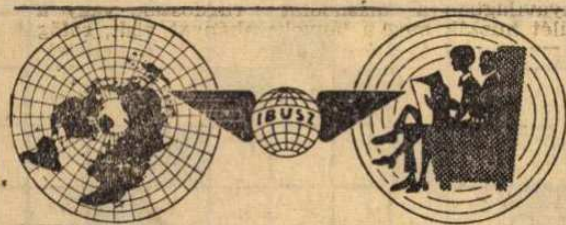
1974-ben a PSE jubileumi évében több alkalom nyílt arra, hogy postás-dolgozók között más szakmabeli budapesti munkásokkal együtt versenyezzünk. Kiemelkedő színfoltja lenne tömegsportmunkánknak, ha a PSE Intéző Bizottsága otthont biztosítana a munkahelyi spartakiád budapesti döntőjének. A leírt eredmények által létrejött magas szintű versenyekben vehetne részt így a postások budapesti tábora.

— Ko —

POSTÁS DOLGOZÓ — a Postások Szakszervezetének lapja.

Szerkesztő: a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: SZENTGYÖRGYVOLGYI REZSO. Szerkesztőség: 1146 Budapest XIV., Cházár András utca 13. TELEFON: 428-777.

Kiadja: a Népszava Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: GABOR MARTON, a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója. Terjeszti a Postások Szakszervezete. Szikra Lapnyomda, Budapest.



Válasszon az IBUSZ 1974. évi programjából!

Üdülés tengerparton, Tóparton

SPLIT
Utazással együtt 12 nap.
IDOPONTOK: júniustól szeptemberig.
Utazás: vonattal.
RESZVÉTELI DÍJ: 3300—3780,— Ft

MAZURI-TAVAK
Utazással együtt 9 nap.
IDOPONTOK: július és augusztus hónap.
Utazás: repülőgéppel, autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 3700,— Ft

Hegyvidék

UDULÉS SALZBURGBAN
Utazással együtt 10 nap.
IDOPONTOK: június, július hónap.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 4400,— Ft

UDULÉS KARLOVY VARYBAN
Utazással együtt 10 nap.
IDOPONTOK: május—június és augusztus—szeptember hónap.
Utazás: vonattal, autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 3950,— Ft

UDULÉS SZASZ SVÁJCBAN
(Sebnitz)
Utazással együtt 9 nap.
IDOPONTOK: áprilistól október elejéig.
Utazás: vonattal, autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: 2000—2350,— Ft

Városlátogatások

NŐNAPI KÜLVONVONAT PRAGÁBA
Utazással együtt 5 nap.
IDOPONT: március 6.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 1800,— Ft

UNGVAR

Utazással együtt 4 nap.
IDOPONTOK: egész éven át, havonként több alkalommal.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: 1400—1630,— Ft

Körutazások

SZLOVAK KÖRÜT
Utazással együtt 5 nap.
IDOPONTOK: április, május és júliustól szeptemberig.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 1700,— Ft

NAGY JUGOSZLAV KÖRÜT
Utazással együtt 12 nap.
IDOPONTOK: áprilisban és októberben.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 5950,— Ft

KIS ROMÁNIAI KÖRUTAZÁS

Utazással együtt 5 nap.
IDOPONTOK: júniustól augusztusig.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 2150,— Ft

KIJEV—VILNIUSZ—RIGA—TALLINN—LENINGRÁD—MOSZKVA

Utazással együtt 16 nap.
IDOPONTOK: júniustól októberig havonként egy alkalommal.
Utazás: vonattal, repülőgéppel.
RESZVÉTELI DÍJ: 6700—7700,— Ft

Körutazás több országon át

EURÓPAI KÖRUTAZÁS

Utazással együtt 17 nap.
IDOPONTOK: június és július hónap.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 16 900,— Ft

GÖRÜGORSZÁG—BULGÁRIA

Utazással együtt 12 nap.
IDOPONTOK: áprilistól júniusig, szeptemberben és októberben.
Utazás: repülőgéppel, autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 8200,— Ft

Kedvezményes utak nyugdíjasoknak

UDULÉS SALZBURGBAN

Utazással együtt 6 nap.
IDOPONTOK: április, május és szeptember hónap.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 2600,— Ft

UDULÉS RIMINIBEN

Utazással együtt 15 nap.
IDOPONTOK: júniustól augusztusig.
Utazás: autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: 4600—5300,— Ft

Szakmai utak

NYELVTANFOLYAM ANGLIÁBAN

Utazással együtt 15 nap.
IDOPONTOK: június 29. és július 13.
Utazás: repülőgéppel.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 11 200,— Ft

MILÁNÓI VÁSAR

Utazással együtt 10 nap.
IDOPONT: április 14.
Utazás: vonattal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 7600,— Ft

Üdülés, körutazás Európán kívüli országokban

KÖRUTAZÁS EGYIPTOMBAN

Utazással együtt 16 nap.
IDOPONT: március és szeptember hónap, egy-egy alkalommal.
Utazás: repülőgéppel, vonattal, autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 14 200,— Ft

UDULÉS ALEXANDRIÁBAN

Utazással együtt 12 nap.
IDOPONTOK: májustól július elejéig.
Utazás: repülőgéppel, autóbusszal.
RESZVÉTELI DÍJ: 9200,— Ft

Ajánlatok egyéni utazóknak

JUGOSZLAVIA OPATIJA

Hotel Marina C. kat.
májustól októberig,
10 teljes penz, 1950—3120,— Ft

Hotel Royal C. kat.
májustól októberig,
7 teljes penz, 1390—1950,— Ft
(A feltüntetett Ft a külföldi szolgáltatás ellenértéke.)

Külföldről induló csoportos utazások egyéni turistáknak

VELENCÉTŐL VELENCÉIG

Spanyolország—Costa Brava
májustól szeptemberig,
minden szombaton,
14 nap.
RESZVÉTELI DÍJ: 3690—4170,— Ft

MADRIDTÓL MADRIDIG

augusztus—szeptember hónap,
12 nap.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 3310,— Ft

Vonat viteldij kedvezmény

RIT-utazás

BUDAPEST—BÉCS—RIMINI—VELENCÉ—BUDAPEST

A 12. nap reggel visszaindulás Velencéből.
JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 90 nap.
RESZVÉTELI DÍJ: 6650—7100,— Ft
(Költőpénzzel együtt.)

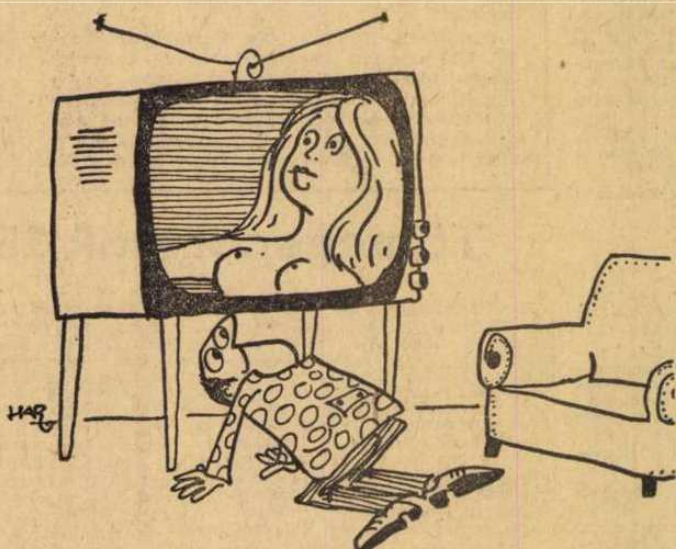
Repülő viteldij kedvezmény IT-utazás

BUDAPEST—ATHÉN—BUDAPEST

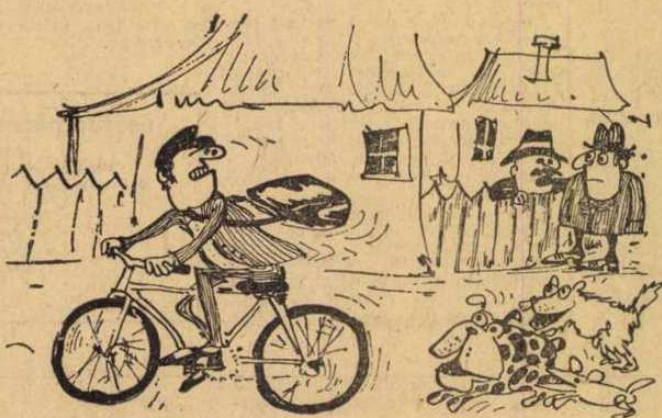
A 9. nap Athénból reggel visszaindulás.
JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 90 nap.
RESZVÉTELI DÍJ: kb. 8400,— Ft
(Költőpénzzel együtt.)

Felvilágosítás, jelentkezés az IBUSZ irodákban!
Nagyszerű utazást! Kellemes üdülést!





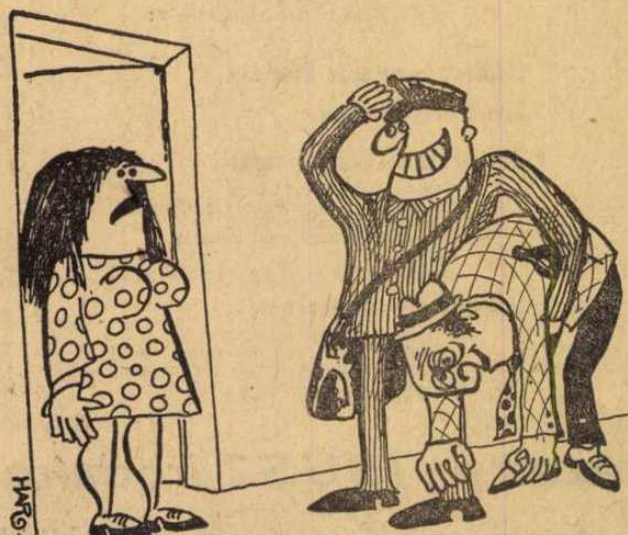
Kép szöveg nélkül



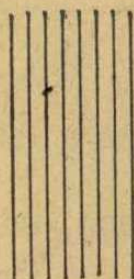
Ő a leggyorsabb postás a faluban! Hihetetlen gyorsan végigjárja a körzetét...



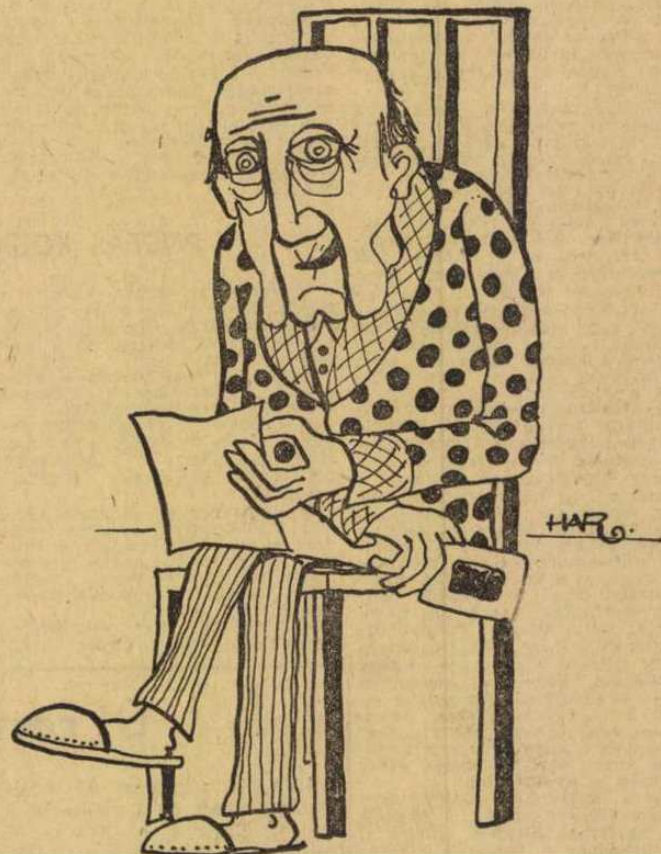
Isteni ez a víz, kisasszony. Ma különösen fáj a lábam...



Most mit vigyorg, őt bezzeg nem tudta elveszteni!



S
Z
I
L
V
E
S
Z
T
E
R
I
T
A
R
K
A
B
A
R
K
A



Képzeld Anyukám! Felvették az oviba...

KERESZTREJTVÉNY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	Gy
10									
12					13		14		
	15			16		17		18	
19		20	21					22	
23	24		25					26	
27		28		29			30		
31			32		33				34
35				36				37	
		38			39		40		
41	42		43			44		45	
46			47		48		49		

Vízzintes: 1. Mondják, hogy Gyöngyösi István idős korában újra találkozott Szécsi Máriával. (Neki szerette a Murányi Vénust.) Szécsi Mária így szólt hozzá: — Edes Gyöngyösim, midőn nekem a Murányi Vénust írtad, nem valál ilyen tönkörtő. — Gyöngyösi hamarjában azt felelé... Azt idézet első része, 10. Az írásos része, 11. Régen ilyen ház is volt, 12. Leánynev, 14. Szín (—), 15. Fordított indíték, 16. A. E. L., 18. Felsőfok, 20. Táncolnak, 22. Indulatszó, 23. Lapféle, 25. Bagolyra mondják néha, 26. Gyümölcs — fordítva, 27. Nemzet, 29. Gyógyit, 31. Férfiak, 33. Láttyak, 34. Kis Sándor, 3. Fekete, 37. Kicsoda az — vidéken, 38. Híres tankeseta színhelye a Szovjetunióban, 40. Sétatér, 41. Helyesen: állóviz, 43. Mesemondó személyneve (Benedek), 45. A-val a végén, ragadozó, 46. Gyerünk, rajta — németül, 48. Fénykép készül itt (végleges!).

Függőleges: 1. Idegen múltató, 2. Becézett leányok, 3. Traktorféle, 4. Időhatározó szó, 5. Féreg (az első kocka, kettősbetű), 6. Tetejére, 7. A. G. L., 8. Régi fegyver, 9. NSZK egyik városából való, 13. Az idézet befejező része, 16. Papák, 17. Szép nevű leányok, 19. Az idézet középső része, 21. Felkiáltás, 24. Jövő, 26. Allati lakás, 28. A hírhedt tunya ember (Pál), 30. Kis szerszám, 32. Ohajtja, 34. Szovjet politikus volt, 36. Lerakat, 37. Fordítónő (Sára), 39. Duplán lefele, 42. Halféleség, 44. Természeti jelenség, 47. Tagadás, 49. Szólit.

Beküldendő: vízszintes 1., függőleges 19., 13.

Beküldési határidő: 1974. január 10.

Az előző számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése: vízszintes 1.: Várunk fiú, 49.: Sahneme, függőleges 11.: Ravil Batirov, 15.: Szuhrab.

Könyvjutalmat nyertek: Kanta Mária (Mende), Papp Eva (Sellye), Roska Tibor (Budapest), Sógor Lúdia (Edelény) és Tóth László (Hódász).